Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

THE ORTHODOX OBSERVER

ΤΟΜΟΣ Δ'

ΑΡΙΘΜ. 88

Ὁ Ἱερατ. Προϊστάμενος καὶ ὁ Ἐκκλ. Χορὸς τοῦ «Ἁγίου Νικολάου», τῆς παροικίας Ἁγίου Λουδοβίκου.

ΠΡΟΝΟΙΑ-ΤΗΣ-ΕΛΛΗΝ Α Ω ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ-ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Published Bi-weekly by the Greek Archdiocese Publications Association
Publication Office:
240 West 23rd Street, New York, N. Y.
Editorial and Advertising Offices:
Greek Archdiocese, 25-19 30th Drive, Astoria, N. Y.
Tel. AStoria 8-1653

Yearly Subscriptions:
United States and Canada $2.00—Foreign $2.50
Ten Cents a Copy
Vol. IV. No. 88. — August 14, 1938.
Entered as second class matter Nov. 21, 1934, at the post office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΓΑΜΩΝ

	Ὀνοματεπώνυμον Νυμφευθέντων		Κοινότης	Τελέσας τὸν Γάμον Ἱερεύς
Μαρ. 12	Ἀλέξανδρος Ε. Μπάκας	Λουκία Νουόβο	Brockton, Mass.	Αἰδ. Τιμόθεος Χούντρας
Ἀπρ. 28	Κωνσταντῖνος Δ. Ζέκος	Μαρίκα Π. Μπουντούνη	Sudbury, Ont., Can.	Αἰδ. Σ. Σαρρηνικολάου
Μάϊος 1	Νικ. Π. Κολοβούρης	Κωνσταντίνα Ι. Δρακοπούλου	Clinton, Mass.	Αἰδ. Γ. Εὐρώτας
» 29	Ἰωάννης Ν. Σταματάκος	Ἀσπασία Κ. Κουτσογιάννη	Chicago, Ill.	Αἰδ. Νικήτας Κεσὲς
Ἰούν. 2	Βασίλειος Κ. Κουτοῦζος	Ἑλένη Κ. Κέζιου	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Γ. Ματθόπουλος
» »	Γεώργιος Χ. Κούβελης	Αἰκατερίνη Σ. Χελιώτη	Los Angeles, Cal.	Ἀρχιμ. Γερμ. Παπαναγιώτου
» 5	Κων)ῖνος Α. Τσολάκος	Μαριάνθη Γ. Μαυριγένη	Pueblo, Colo.	Αἰδ. Κ. Πολυχρόνης
» »	Χριστόφ. Σ. Γεωργιάδης	Πηνελόπη Π. Ἀποστόλου	Chicago, Ill.	Αἰδ. Νικήας Κεσσὲς
» »	Ἰωάννης Η. Μάτσικας	Εὐρυδίκη Γ. Νικηφοράκη	Keene, N. H.	Ἀρχιμ. Ἀγαθ. Πετρόπουλος
» 9	Σταῦρος Ε. Σιέμπος	Δροσούλα Ι. Σπάρταλη	Boston, Mass.	Αἰδ. Βασίλειος Εὐθυμίου
» 11	Διονύσιος Ε. Ἀλεξανδράκος	Ἀθηνᾶ Ν. Λούμου	Boston, Mass.	Αἰδ. Ε. Χρυσολωρᾶς
» 12	Κων)ῖνος Χ. Κατσιγιάννης	Χρηστίνα Μ. Ἀλτίνογλου	Charleston, S. C.	Αἰδ. Γ. Νικολαΐδης
» »	Ἰωσὴφ Α. Σολομωνίδης	Χρηστίνα Π. Σκουρλέτη	Ipswich, Mass.	Αἰδ. Ἰούδιανὸς Λαυρακᾶς
» »	Κωνσταντῖνος Γ. Τίγκος	Δήμητρα Χ. Τράκα	Boston, Mass.	Αἰδ. Ε. Χρυσολωρᾶς
» »	Σωτήριος Α. Τσακίρης	Κωνσταντίνα Ι. Μητράκου	Muskegon, Mich.	Αἰδ. Ἠλ. Τσαούσης
» ς	Δημήτριος Κ. Ντουνιαδάκης	Κανέλλα Γ. Καλλιμάνη	Van Houten, N. Mex.	Αἰδ. Κ. Πολυχρόνης
» »	Μιχαὴλ Τσαμπῖκος	Μαρία Σ. Σάββα	Cannonsburg, Pa.	Αἰδ. Α. Στεφανῆς
» »	Χρῆστος Α. Γεωργίου	Σικελία Σ. Δημητρίου	Greenville, S. C.	Αἰδ. Μιχαὴλ Μερκούρης
» »	Κωνσταντῖνος Ι. Μαῦρος	Ἀγγελικὴ Μ. Ἔγγλαρ	Chicago, Ill.	Πανοσ. Ἀντ. Ἰατρίδης
» »	Λάζαρος Φ. Μηλλιαῖνος	Αἰκατερίνη Κ. Γκαγκασούλη	Youngstown, Ohio	Αἰδ. Δ. Μητᾶκος
» »	Νικόλαος Γ. Χρονόπουλος	Ἀγγελικὴ Χ. Πανοπούλου	Keene, N. H.	Ἀρχιμ. Α. Πετρόπουλος
» »	Δημήτριος Π. Σωτήρης	Καλλιόπη Ι. Σύρμα	Atlanta, Ga.	Αἰδ. Π. Κωνσταντινίδης
» »	Νικόλαος Ι. Τζιτζίκος	Ἀλεξάνδρα Θ. Φλώκου	Pittsburgh, Pa.	Αἰδ. Νικόλ. Τριανταφύλλου
» »	Κων)τῖνος Α. Βῶσος	Μαρία Ι. Παπαδοπούλου	Portsmouth, N. H.	Ἀρχιμ' Ι. Τσουκαλᾶς
» »	Γεώργιος Θ. Λανᾶς	Βασιλικὴ Χ. Ψαροῦ	Los Angeles, Cal.	Ἀρχιμ. Γερμ. Παπαναγιώτου
» »	Ἀνδρέας Ι. Κανακάρης	Εὐαγγελία Χ. Τσοκάρη	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Δανιὴλ Γκολέμης
» »	Νικόλαος Καρελᾶς	Ἑλένη Ι. Κανακάρη	Chicago, Ill.	Ἀρχιμ. Δανιὴλ Γκολέμης
» 14	Γεώργιος Ρ. Γκήνης	Ἑλένη Θ. Τσούλα	Bangor, Me.	Αἰδ. Γ. Σάββας
» 19	Γεώργιος Β. Μαλάμης	Αἰκατερίνη Π. Σκολαρίκου	Cleveland, Ohio	Ἀρχιμ. Χρ. Λαυριώτης
» »	Ἠλίας Ι. Μαηράκης	Ἄννα Ι. Δήμα	Cleveland, Ohio	Ἀρχιμ. Χρυσόγ. Λαυριώτης
» »	Γεώργιος Θ. Ντένελ	Οὐρανία Θ. Σαρακατσάνου	Nashua, N. H.	Αἰδ. Χρῆστος Παπαχρήστου
» »	Κωνσταντῖνος Ν. Μεριάνος	Μαρία Ι. Γουάσιλεκ	Boston, Mass.	Αἰδ. Ε. Χρυσολωρᾶς
ς »	Νικόλαος Γ. Γκίγκας	Ἑλένη Γ. Ματσούκα	Jersey City, N. J.	Αἰδ. Ἀθαν. Καίσαρης
»	Κων)τῖνος Ν. Παναγιώτου	Ἀμελία Π. Πανούλια	Jersey City, N. J.	Αἰδ. Ἀθανάσιος Καίσαρης
» »	Ἀντώνιος Φ. Παπαχρήστου	Εὐτέρπη Κ. Βαρδάκη	Jersey City, N. J.	Αἰδ. Α. Καίσαρης
» »	Κων)τῖνος Α. Ὀρφανὸς	Παναγιώτα Λ. Ταμπάκου	Jamaica, L. I., N. Y.	Αἰδ. Μιχαὴλ Ἀνδρεάδης
» »	Φιλ. Λ. Μανώλης	Σταυρούλα Μπαρμπουλιώτου	Chicago, Ill.	Αἰδ. Νικήτας Κεσὲς
»	Δημήτριος Θ. Μακρῆς	Βασιλικὴ Ι. Ἀχαμνοῦ	Chicago, Ill.	Αἰδ. Μ. Πετράκης
» »	Γεώργιος Κ. Παπαγιαννόπουλος	Ἄννα Η. Τζινέρη	Kankakee, Ill.	Αἰδ. Π. Μίτσης
» »	Σπυρ. Α. Λαφαζάνης	Αἰκατερίνη Χ. Ἀθανασοπούλου	Nashua, N. H.	Αἰδ. Σωτήριος Ἀγγελίδης
» »	Χαρ. Π. Βουλγαράκης - Παναγιώτα Π. Στρατουδάκη		Stamford, Conn.	Αἰδ. Μιχαὴλ Σοφοκλέους
» 23	Κωνσταντῖνος Γ. Λάγιος	Μαρία Γ. Καρὲ	Elmira, Ont., Can.	Ἀρχ. Ι. Σταύρου
» »	Ἰωάννης Χ. Παπαναγιώτου	Κάκια Γ. Τζουνάκου	Brooklyn, N. Y.	Αἰδ. Δημήτριος Βιτσέντζος
» »	Κων)τῖνος Ι. Σόκκος	Ἑλένη Δ. Μαρκοπούλου	New York City	Αἰδ. Νικ. Ἀνδρεόπουλος
» »	Λεωνίδας Ι. Ζησιμόπουλος	Αἰκατερίνη Α. Τσιβόγλου	New York City	Ἀρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου
» »	Νικόλαος Π. Μενουδάκης	Εὔα Τέλεφσον	Sioux City, Ia.	Αἰδ. Γ. Εὐρώτας
» 25	Jack J Jungmeyer	Ἑλένη Κ. Σκούρα	Los Angeles, Cal.	Ἀρχιμ. Γερμ. Παπαναγιώτου
» »	Ἰωάννης Σ. Φατσέας	Rita Smalzer	Los Angeles, Cal.	Ἀρχιμ. Γερμ. Παπαναγιώτου
» »	Δημήτριος Π. Καπαδούκας	Ὄλγα Ι. Σκιαδήτου	Vancouver, B. C., Can.	Αἰδ. Χαράλ. Σκουφης
» »	Παναγιώτης Γ. Λαδόπουλος	Ἑλένη Χ. Νικολαράκου	New York City	Αἰδ. Χρῆστος Μωρογεώργας
» »	Γεώρ. Κ. Ἀναστασιάδης	Μαργαρίτα Ε. Χρηστάκου	New York City	Αἰδ. Βασ. Παπαδόπουλος
» 26	Ἀπόστολος Α. Σεμπόγλου	Ἀντωνία Δ. Γιδοπούλου	Astoria, L. I., N. Y.	Ἀρχιμ. Γερμανὸς Πολυζωΐδης
» »	Πανελεήμων Ι. Βλότης	Ἄννα Μ. Κόρτμα	Astoria, L. I., N. Y.	Ἀρχιμ. Γερμ. Πολυζωΐδης
» »	Νικόλαος Λ. Φασολαρίδης	Κλεοπάτρα Ν. Κακούλη	Greenwich, N. Y.	Αἰδ. Χ. Χ» Πάπας
» »	Στέργιος Κ. Κυριαζόπουλος	Ἀναστασία Κ. Μπέτου	New York City	Ἀρχιμ. Χρυσ. Παπαλάμπρου
» »	Δημήτριος Ν. Μάρτεν	Theresa Kurtz	New York City	Ἀρχ. Εἰρ. Τσουρουνάκης
» »	Σταῦρος Δ. Πλουμιστὸς	Χρυσούλα Ν. Σωτηροπούλου	Rockford, Ill.	Αἰδ. Ι. Παπαδόπουλος
» »	Κυριάκος Δ. Κοτσιφάκης	Ἑλένη Ε. Λυωνάκη	New Brunswick, N. J.	Αἰδ. Κανέλλος Κανελλόπουλος
» »	Χαρ. Α. Ἀποστολόπουλος	Ἀγγελικὴ Ι. Χριστοδούλου	Peabody, Mass.	Αἰδ. Γεώργιος Οἰκονομίδης

Ο ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΠΑΡΑΤΗΡΗΤΗΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ, ΠΡΟΝΟΙΑ ΤΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, 25-19 30th Drive, Astoria, L. I., N. Y.

ΕΤΟΣ Δ'. Ἀριθ. 88. Διευθυντής: Ἀρχιμ. ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΠΟΛΥΖΩΙΔΗΣ 14 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ 1938

ΜΙΑ ΝΕΑ ΑΝΑΓΚΗ

Πέραν πάσης συζητήσεως κατεδείχθη τελευταίως ἡ μεγίστη ἀνάγκη, ἡ καὶ ἄλλοτε γνωστή, ὅτι ὁ Ἱερεὺς τῆς σήμερον θὰ ἔπρεπε νὰ δρᾷ ἐν τῇ κοινωνίᾳ, καὶ ὡς ὁ κατ' ἐξοχὴν Κοινωνικὸς ἐργάτης. Ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἐπομένως προσόντων του θὰ ἔπρεπε νὰ μὴ διστάσῃ νὰ ἐφοδιασθῇ καὶ μὲ τὰς γνώσεις ἐκείνας αἱ ὁποῖαι εἶνε γνωσταὶ σήμερον ὡς γνώσεις Κοινωνιολογικαί. Ὁ βίος τοῦ ἀνθρώπου παρουσιάζει καθ' ἡμέραν διάφορα φαινόμενα καὶ τὰ ἐκ τῆς ζωῆς ταύτης κοινωνικὰ φαινόμενα εἶνε ὑποχρεωμένος ὁ Λειτουργός τοῦ Ὑψίστου νὰ μελετᾷ διὰ νὰ δύναται νὰ συνιστᾷ καὶ τὰ κατάλληλα φάρμακα διὰ τὴν θεραπείαν τῶν πολλῶν κοινωνικῶν πληγῶν τῆς ἀνθρωπότητος, διὰ νὰ προλαμβάνῃ συνεπείας ὀλεθρίας.

Τὸ ποίμνιον ἀποβλέπει πρὸς τὸν ποιμένα του ὡς ἰατρὸν ψυχῆς καὶ σώματος. Καὶ ὁ ἐν τῇ κοινωνίᾳ βίος τῶν ἀνθρώπων διανοίγει καθ' ἡμέραν τοιαύτας πληγὰς καὶ τοιαῦτα χάσματα, ὥστε νὰ ἀπαιτῇ κάποιον ὁ ὁποῖος νὰ εἶνε ἀποκλειστικῶς ἀφιερωμένος εἰς τὴν ἐξυπηρέτησιν αὐτῶν. Καὶ δὲν ὑπάρχει φυσικώτερος κοινωνικὸς θεράπων, καταλληλότερος κοινωνικὸς σύμβουλος ἀπὸ ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος γνωρίζει ὅλας τὰς πληγάς, γνωστὰς καὶ ἀποκρύφους, φανερὰς καὶ ἀφανεῖς, τῶν ἀνθρώπων του, τοὺς ὁποίους παρακολουθεῖ εἰς τὴν σωματικήν, πνευματικὴν ἀλλὰ καὶ ψυχικὴν πρὸ παντὸς εὐεξίαν.

Οἱ Ἱερεῖς ξένων Ἐκκλησιῶν διεῖδον καὶ ἄλλοτε ἀλλὰ πρὸ παντὸς τελευταίως τὴν ἀνάγκην ὅπως μορφώσωσι τοὺς Ἱερεῖς των κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ παρακολουθῶσιν οὗτοι ὅλα τὰ κοινωνικὰ προβλήματα. Καὶ πρὸς τοῦτο διὰ μὲν τοὺς φοιτητὰς τῆς Θεολογίας ὥρισαν ὡς ὑποχρεωτικὰ ὡρισμένα μαθήματα ἐκ τοῦ κύκλου τῆς ἐπιστήμης τῆς Κοινωνιολογίας, διὰ δὲ τοὺς ἤδη κληρικούς των ἐγένοντο διαλέξεις τὰς ὁποίας παρηκολούθησαν ὅλοι σχεδόν, θεωρήσαντες τοῦτο ὡς ἐπιβεβλημένον καθῆκόν των χάριν τῆς προόδου τῶν πιστῶν των.

Ζῶντες ἐν τῇ Χώρᾳ ταύτῃ, ὅπου ἐντατικώτατα καλλιεργεῖται ἡ Ἐπιστήμη τῆς Κοινωνιολογίας, διδασκομένη εἰς ὅλας σχεδὸν τὰς Θεολογικὰς Σχολὰς καὶ Πανεπιστήμια καὶ μελετωμένη ἀπὸ πολλούς, θὰ ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν τὰς ἀπαραιτήτους ἐξ αὐτῆς γνώσεις. Διότι ἡ ἀποστολὴ τῆς Κοινωνιολογίας εἶνε τόσον εὐρεῖα καὶ τόσον συνδεδεμένη μὲ τὴν ζωὴν τοῦ ἀνθρώπου ὥστε καθίσταται ἐπιβεβλημένη ἡ μελέτη καὶ σπουδὴ αὐτῆς πρὸς κατάλληλον ἐφαρμογήν.

Ἐὰν οἱ φυσιοδίφαι, οἱ ἐθνολόγοι, οἱ ἀνθρωπολόγοι, καὶ γενικῶς, ὅλοι οἱ Ἐπιστήμονες, μελετοῦν σήμερον ὅλα τὰ κοινωνικὰ φαινόμενα τόσον τὰ μερικά, ὅσον καὶ τὰ τῆς ὁμαδικῆς λεγομένης ζωῆς, φανταζόμεθα τί πρέπει τότε νὰ κάμῃ ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος εἰς τοῦ ὁποίου τὰς χεῖρας εἶναι ἐμπεπιστευμέναι αἱ ψυχαὶ τῶν ἀνθρώπων. Ἡ πρόοδος ὁλοκλήρου τῆς ἀνθρωπότητος ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν δρᾶσιν τῶν κληρικῶν ἐν τῇ Κοινωνίᾳ. Καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ δὲν ἔχομεν νὰ ἐπεκταθῶμεν διότι εἶνε αὐτονόητον, ἀλλὰ καὶ πανθομολογούμενον σήμερον.

Ἡ Κοινωνιολογικὴ μόρφωσις τοῦ εὐλαβοῦς κλήρου μας τὴν ὁποίαν συνιστᾷ ἡ παροῦσα στήλη, ἀποτελεῖ ἀσφαλὲς μέρος τοῦ προγράμματος τῆν ἐν Ἀμερικῇ διοικούσης Ἐκκλησιαστικῆς μας Ἀρχῆς. Διότι ναὶ μὲν ἡ Κοινωνιολογία ὡς ἐπιστήμη εἶνε, δυνάμεθα νὰ εἴπωμεν, νέα, μόλις ἀριθμοῦσα βίον ἑνὸς αἰῶνος, μήπω συμπληρωμένου καὶ τούτου· ἀλλ' ἡ Κοινωνιολογικὴ σκέψις καὶ ἐνέργεια εἶνε πολὺ παλαιά. Μετὰ τὸ μυστήριον τῆς ζωῆς, τίποτε ἄλλο δὲν συνεκίνησε βαθύτερον τὸν ἄνθρωπον ὅσον τὸ κοινωνικὸν φαινόμενον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἔστρεψε, τὸν φακὸν τῆς ἐρεύνης του ζητῶν νὰ ἀντιμετωπίσῃ τὰ τόσα προβλήματά του.

Ἀπὸ τὰς πρώτας-πρώτας ἐποχὰς τοῦ Χριστιανισμοῦ βλέπομεν ὅτι οὗτος, προσπαθῶν νὰ διεγείρῃ τὰ αἰσθήματα τὰ ὡραῖα τῆς φιλανθρωπίας, τῆς ἀγάπης, τῆς ἀγνότητος, τῆς ἀλληλεγγύης, μετέφερε τὴν προσοχὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὴν μελέτην τῶν νόμων τῆς φύσεως καὶ τῶν ἐπιστημῶν εἰς τὴν μελέτην τῶν θείων Νόμων, τουτέστι εἰς τὴν ἐξακρίβωσιν τῶν βουλῶν τοῦ Ὑψίστου ὡς θέλει Οὗτος νὰ ἐξασκῶνται χάριν τῶν ἀνθρώπων. Εἶναι πολλαὶ αἱ στενοχωρίαι τοῦ ἀνθρώπου. Εἶνε βαρὺς ὁ ἀγὼν τῆς σημερινῆς ζωῆς ὅπως βλέπομεν· καὶ ὁ ἐνοριακὸς ἐφη-

μέριος εἶνε ἐκεῖνος πρὸς τὸν ὁποῖον θὰ καταφύγουν πάντες οἱ βαδίζοντες τὸν ἀνηφορικὸν δρόμον τῆς ζωῆς ζητοῦντες ἀπάντησιν δι' ὅλα τὰ προβλήματα τῆς ζωῆς. Δι' αὐτὸ ὁ Χριστός, ὁ κατ' ἐξοχὴν καλὸς Ποιμήν, τὸν Ὁποῖον σήμερον ἀντιπροσωπεύουν ἐπὶ τῆς γῆς ὅλοι οἱ καλοὶ κληρικοὶ τῆς Ὀρθοδόξου Πίστεως, εἶπε: «Δεῦτε πρός με οἱ κοπιῶντες καὶ πεφορτισμένοι καὶ ἐγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς».

Εἶνε γεγονὸς ὅτι αἱ διάφοροι ἐπιστῆμαι ἐγεννήθησαν καὶ ἐκ πρακτικῶν πάντοτε ἀναγκῶν τοῦ ἀνθρώπου. Ἐπὶ παραδείγματι, τὰ μαθηματικὰ ἐγεννήθησαν λόγῳ τῆς ἀνάγκης τῆς καταμετρήσεως τῶν πραγμάτων καὶ τῶν ἀποστάσεων· ἡ ἰατρικὴ ἐγεννήθη λόγῳ τῆς ἀνάγκης τῶν ἀσθενειῶν τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος· ἡ ἀστρονομία λόγῳ τῆς ἀνάγκης τῶν ταξειδευόντων. Ὅλαι δηλαδή, αἱ ἐπιστημονικαὶ ἐφευρέσεις εἶναι ἀπαντήσεις εἰς τὰ προβλήματα καὶ τὰ ἐρωτήματα τῆς ἐποχῆς ποὺ ἔθεσεν ὁ ἄνθρωπος κατὰ διαφόρους ἐποχάς.

Τούτου τεθέντος, φανταζόμεθα πόσον χρήσιμος εἶνε ἡ νεαρὰ αὐτὴ ἐπιστήμη τῆς Κοινωνιολογίας διὰ τὸν Κληρικὸν ἐκεῖνον ὁ ὁποῖος εἶνε τὸ θεμέλιον τῆς Κοινωνίας καὶ πρὸς τὸν ὁποῖον πάντοτε καταφεύγουν οἱ ἐν θλίψεσι καὶ στενοχωρίαις. Ἡ ἀνάγκη τῆς σπουδῆς τῶν ὅρων τῆς Κοινωνιολογίας διὰ τὸν Κληρικόν, ἐτονίσθη ἐξαιρετικῶς ἀπὸ πολλοὺς μέχρι σήμερον. Καὶ ἡ Ἐκκλησία ἡ ἰδική μας ἡ συντηρητικὴ μὲν ἀλλὰ καὶ πάντοτε προοδευτικὴ εἰς μεθόδους χριστιανικὰς ὀφείλει νὰ ἔχῃ καὶ ἔχει τοῦτο ὑπ' ὄψει της.

Μία νέα ἀναπροσαρμογὴ τῶν ὅρων τῆς μορφώσεως τῶν παρόντων κληρικῶν μας καὶ τῶν μετὰ ταῦτα πρὸς τὰς κοινωνιολογικὰς ἀνάγκας θὰ ἀνύψου κατὰ πολὺ τὸν τιμώμενον εἰς τὰς συνειδήσεις τῶν πιστῶν κλῆρόν μας. Θὰ ἐγνώριζεν οὕτος νὰ παρακολουθῇ συστηματικώτερον τὰ κοινωνικὰ χάσματα καὶ νὰ συνιστᾷ τὰ κατάλληλα ἀντίδοτα. Καὶ εἰς τὸ ἀπὸ πάσης ἀπόψεως θαυμάσιον ἔργον του θὰ προσέθετεν μίαν ἀκόμη χρυσῆν σελίδα εἰς τὴν μέχρι σήμερον καλήν του δρᾶσιν.

Εἰς τὸ περικάλυμμα τοῦ Περιοδικοῦ, πλησίον τῆς διευθύνσεώς σας, εἶνε σημειωμένη ἡ ἡμερομηνία καθ' ἣν λήγει ἡ συνδρομή σας. Θερμῶς παρακαλεῖσθε ὅπως φροντίσητε νὰ ἀνανεώσητε τὴν συνδρομήν σας, προτοῦ αὕτη λήξῃ, διότι μετὰ τὴν πάροδον τῆς χρονολογίας αὐτῆς ἡ ἀποστολὴ τοῦ περιοδικοῦ διακόπτεται αὐτομάτως καὶ ἀνεξαιρέτως δι' ὅλους, ὑπὸ τοῦ Τμήματος τῆς Διεκπεραιώσεως.

(Ἐκ τοῦ Γραφείου)

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΙΣ ΕΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

Ἐν τῇ Ἀποστολικῇ πόλει τῶν Θεσσαλονικέων ἐκδίδεται ἀπὸ 22 ἐτῶν Θρησκευτικὸν περιοδικὸν τιμώμενον ἐπ' ὀνόματι Γρηγορίου τοῦ Παλαμᾶ, τὸ ὁποῖον ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἱδρύσεώς του φροντίζει διὰ τὴν ἐμπέδωσιν ὅλων ἐκείνων τῶν ὑγιῶν Χριστιανικῶν Ἀρχῶν ἐπὶ τῶν ὁποίων ἐθεμελιώθη ἡ Θρησκεία τοῦ Σωτῆρος.

Β'. Ἐξεδόθησαν εἰς μικρὰ φυλλάδια Κ υ ρ ι α κ ὰ Κ η ρ ύ γ μ α τ α δι' ὅλας τὰς Κυριακὰς τοῦ ἔτους, τὰ ὁποῖα ἀποσταλέντα καὶ εἰς τὰ πλέον ἀπομεμακρυσμένα χωρία τῆς Ἐπαρχίας Θεσσαλονίκης ἀνεγινώσκοντο ἀπ' ἄμβωνος καί, μὲ τὴν εὐληπτον γλῶσσαν εἰς τὴν ὁποίαν ἦσαν ταῦτα συντεταγμένα, ἐχρησίμευον ὡς τροφὴ πνευματικὴ εἰς τοὺς χριστιανούς.

Γ'. Διὰ ζώσης φωνῆς κηρύττουν τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς τὸν θεῖον λόγον καθ' ὅλον τὸ ἔτος:—

1) Ὁ Παναγιώτατος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. κ. Γεννάδιος εἰς τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς εἰς τοὺς ὁποίους λειτουργεῖ ἢ χοροστατεῖ.

2) Ὁ Βοηθὸς Ἐπίσκοπος αὐτοῦ Θεοφιλέστατος Ὀλύμπου κ. Καλλίνικος κατὰ τὰς λειτουργίας ἢ τὰς περιοδείας αὐτοῦ.

3) Ὁ ἐπίσημος Ἱεροκήρυξ τῆς Ἐπαρχίας ὁ ὁποῖος ὡσαύτως καθ' ἑκάστην θερινὴν περίοδον περιέρχεται ὁλόκληρον τὴν ὕπαιθρον χώραν καὶ κηρύττει τακτικῶς καὶ ἀνελλιπῶς τὸν Θεῖον Λόγον εἰς τὰ χωρία καὶ τὰς Κοινότητας.

4) Εἷς Θεολόγος τῆς Ἀδελφότητος «Ζωή» προσκαλούμενος ἐπὶ τούτῳ ὑπὸ τῆς ἐν Θεσσαλονίκῃ εὐδοκίμως δρώσης ὀργανώσεως «Ἕ ν ω σ ι ς γ ο ν έ ω ν» καθὼς καὶ ὁ Ἱεροκήρυξ τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

5) Οἱ Ἐλλόγιμοι Θεολόγοι Καθηγηταὶ κ. κ. Ἀγ. Ἀγαθαγγελίδης καὶ Λ. Ρόκος ὡς τακτικοὶ Ἱεροκήρυκες εἰς τοὺς Ναοὺς Παναγούδας, τῆς Παναγίας Δεξιᾶς καὶ Ἁγίου Μηνᾶ.

6) Ἐνίοτε, εἴτε αὐθορμήτως εἴτε κατόπιν παρακλήσεως τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ διαφόρων Ἐπιτροπῶν τῶν Ναῶν, κηρύττουν τὸν Θεῖον Λόγον καὶ ἕτεροι Καθηγηταὶ τῶν Ἱερῶν διαφόρων Γυμνασίων καθὼς καὶ τῆς Γεωργικῆς Σχολῆς.

Δ'. Ἱδρύθη καὶ ἀπό τινων ἐτῶν ἐργάζεται ἐν Θεσσαλονίκῃ λίαν εὐδοκίμως ἡ ἠθικοθρησκευτικὴ ὀργάνωσις «Ἀ π ο σ τ ο λ ι κ ὴ Δ ι α κ ο ν ί α», προϊὸν πρωτοβουλίας εὐσεβῶν Θεσσαλονικέων, ἡ ὁποία ἀριθμεῖ σήμερον, μὲ τὰ διάφορα παραρτήματά της ἀνὰ τὴν πόλιν Θεσσαλονίκην καὶ τοῖς περιχώροις ἀρκετὰς ἑκατοντάδας μελῶν.

Ε'. Γίνεται ἐσχάτως καὶ θρησκευτικὴ ὁμιλία ἀπὸ ραδιοφώνου μὲ τακτικοὺς ὁμιλητὰς καθ' ἑκάστην Κυριακήν.

ΣΤ'. Βεβαίως συχνότατα γίνονται κηρύγματα καὶ εἰς τὸν στρατόν, ὁ ὁποῖος, κατὰ τὰς διαβεβαιώσεις τῶν διαφόρων Διοικητῶν τῶν Μονάδων πολλὰ τὰ καλὰ καὶ ἐπωφελῆ προσπορίζεται ἐκ τῆς ἀναπτύξεως διαφόρων ἠθικοθρησκευτικῶν ὁμιλιῶν καὶ διαλέξεων.

Ἱεροδ. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Α. ΣΤΡΑΤΙΔΗΣ
Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης

Θεοδωρήτου Κοκκινάκη

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑΙ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν πολλοὶ ἀκούονται νὰ συζητοῦν ὅτι ἔχομεν ἀνάγκην νὰ μεταρρυθμίσωμεν τὴν Ἐκκλησίαν μας: Ὅτι πρέπει νὰ συγχρονίσωμεν τὴν λειτουργίαν μας: Ὅτι πρέπει νὰ νεωτερίσωμεν. Καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι οἱ ὁμιλοῦντες περὶ τοιούτων μεταρρυθμίσεων προσελκύουν τὴν προσοχὴν πολλῶν καὶ κάνουν ἐντύπωσιν, διότι ψυχολογικῶς ὅλοι εὐχαριστούμεθα ν' ἀκούωμεν νέα καὶ νὰ βλέπωμεν νέας μεθόδους ἐφαρμοζομένας εἰς τὴν καθόλου ζωήν μας. Ἀλλὰ τὸ ζήτημα τῶν Ἐκκλησιαστικῶν μεταρρυθμίσεων δὲν εἶναι ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ πρέπει ἀσυζητητεὶ νὰ παρερχώμεθα. Εἶναι ζήτημα ποὺ πρέπει νὰ προσελκύσῃ ἀμέριστον τὴν προσοχὴν καὶ τὸ ἐνδιαφέρον μας. Εἶναι ζήτημα βασικόν. Διότι ἡ καθόλου ζωή μας καὶ ὑπόστασίς μας ὄχι μόνον ἐν Ἀμερικῇ ἀλλὰ καὶ εἰς ὅλην τὴν Ὀρθόδοξον Οἰκουμένην εἶναι συνδεδεμένα ἀρρήκτως μὲ ὅ,τι ὀνομάζομεν Ἐκκλησιαστικὴν τάξιν καὶ Ὀρθόδοξον Λατρείαν καὶ Λειτουργικοὺς τύπους προσευχῆς.

Καὶ εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ συζητήσω μὲ πολλοὺς ἀπὸ τοὺς ἐπιδιώκοντας τὰς «Ἐκκλησιαστικὰς Μεταρρυθμίσεις». Μοῦ ἐφάνησαν ἄνθρωποι καλῆς πίστεως, βαθείας θρησκευτικότητος, γεμᾶτοι ἀπὸ χριστιανικὸν καὶ ἑλληνικὸν ἐνδιαφέρον. Μοῦ ἐξέθεσαν μὲ πολλὴν σκεπτικότητα τὴν ἀνάγκην τῆς ἐν γένει ἀλλαγῆς καὶ ἰδίως μιᾶς λειτουργικῆς μεταρρυθμίσεως ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ μας. Ἀκριβῶς δὲ μερικὰς τῶν ἀπόψεων των δύναται ὁ ἀναγνώστης νὰ εὕρῃ διατυπωμένας εἰς τὴν ἐφημερίδα "The Voice of the Desert" Albuquerque, N. M., τῆς 18ης Μαΐου 1938. Εἰς τὸ φύλλον τοῦτο τῆς ἄνω ἐφημερίδος εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἀναγνώσω ἕνα ἄρθρον γραμμένον Ἀγγλιστὶ ἀπὸ τὴν Δίδα Ἀδαμαντίαν Γκέτουρα, τοῦ ὁποίου τὸ περιεχόμενον καὶ ὁ τίτλος εἶναι "Church Reform".

Ἡ Δνὶς Γκέτουρα εἶναι μία ἀπὸ τὰς πολὺ καλὰ μορφωμένας Ἑλληνίδας τῆς Ἀμερικῆς μὲ δύο διπλώματα Α. Β., καὶ L. I. B. Ἀρχίζει τὸ ἄρθρον της ὡς ἑξῆς: «Ἀγαπῶ νὰ πηγαίνω εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Σέβομαι τὴν Ἐκκλησίαν. Πιστεύω ὅτι ἡ Ἐκκλησία εἶναι ὁ τόπος ὅπου σήμερον τὸ ἄτομον δύναται νὰ εὕρῃ ἀρκετὴν εἰρήνην τοῦ νοῦ καὶ εὐκαιρίαν ἐπικοινωνίας μετὰ τοῦ Θεοῦ».

Εἶναι πράγματι θαυμασία ἡ σκέψις της. Διότι ποῦ ἀλλοῦ δύναται ὁ ἄνθρωπος νὰ εὕρῃ εἰρήνην; Ποῦ ἀλλοῦ δύναται νὰ συγκεντρωθῇ, νὰ ἀκούσῃ καθαρὰ τὴν φωνὴν τοῦ Θεοῦ, νὰ ἑνωθῇ μετὰ τοῦ Θεοῦ; Ἡ σύγχρονος κοινωνικὴ διεθνὴς σύγχυσις ἐκτὸς τῶν ἄλλων ἀπογοητεύσεων ποὺ μᾶς δημιουργεῖ μᾶς δεικνύει καὶ μίαν θετικότητα. Τὴν θετικότητα τῆς Χριστιανικῆς Διδασκαλίας καὶ Προσευχῆς, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ μόνην εὑρίσκομεν, ὅπως γράφει ἡ ἀναφερθεῖσα ἀρθρογράφος, «εἰρήνην τοῦ νοῦ καὶ οὐρανίαν ἐπικοινωνίαν μετὰ τοῦ Θεοῦ».

Ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ἐν πρώτοις περιπίπτει εἰς τὴν προσοχὴν τῆς ἀρθρογράφου εἶναι τὸ ὅτι «Αἱ Ἐκκλησίαι μας παρακολουθοῦνται καλῶς μόνον κατὰ τὰ Χριστούγεννα καὶ τὸ Πάσχα. Ἀλλὰ διατὶ ὄχι καὶ κατὰ τὰς ἄλλας κανονικὰς ἡμέρας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Λατρείας; Ἀπαντῶσα ἡ ἰδία εἰς τὸ «διατὶ» ποὺ ἔθεσε προσθέτει ὅτι «ὅλοι θέλουν νὰ πηγαίνουν εἰς τὴν Ἐκκλησίαν. Ἀλλὰ δὲν πηγαίνουν ἐπειδὴ κάτι τὸ λανθασμένον ὑπάρχει εἰς τὴν ἀκολουθίαν». Καὶ τὸ λάθος αὐτὸ κατὰ τὴν ἀρθρογράφον ἀποδεικνύεται ὡς ἐκ τῆς ἀνεπαρκοῦς παρακολουθήσεως τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθιῶν.

Ἀλλ' ἂς μᾶς ἐπιτραπῇ νὰ παρατηρήσωμεν ὅτι ἴσως τοῦτο προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι δὲν γνωρίζομεν καλῶς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν κίνησιν ἐν Ἀμερικῇ. Καὶ δι' αὐτὸ δὲν εἴμεθα μετ' ἀκριβείας εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν ἂν καὶ κατὰ πόσον ἐκκλησιάζωνται οἱ Ἕλληνες τῆς Ἀμερικῆς. Δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ κρίνῃ τὸ σύνολον ἀπὸ ἕνα ἢ δύο τοπικὰ συμβάντα. Εἰς τὴν Νέαν Ὑόρκην π. χ. Βοστώνην καὶ τὸ Σικάγον, ὁ ἐκκλησιασμὸς κατὰ μέσον ὅρον εἶναι πυκνός. Εἰς ἄλλας Κοινότητας, κατὰ τὰς παρατηρήσεις τῶν Ἱερέων παρατηρεῖται ἐπίσης κατὰ μέσον ὅρον τακτικὴ παρακολούθησις τῶν Ἀκολουθιῶν. Καὶ τὸ περίεργον εἶναι ὅτι τὸ περισσότερον μέρος τοῦ ἐκκλησιάσματος τὸ ἀποτελοῦν οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι.

Καὶ συνεχίζουσα τὰς σκέψεις της ἡ ἀρθρογράφος τονίζει ὅτι πρέπει κάτι νὰ γίνῃ διὰ νὰ ἐπιστρέψουν εἰς «τὴν μεγάλην καὶ θαυμασίαν Ἐκκλησίαν μας» τὰ μέλη της, πρᾶγμα ποὺ φανερώνει ὅτι ἡ ἀρθρογράφος ὅσα γράφει, τὰ γράφει ἀπὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἀπὸ ἀγάπην πρὸς τὴν Ἐκκλησίαν εἰς τὴν ὁποίαν ἐβαπτίσθη καὶ ἀνετράφη καὶ ζῇ. Καὶ συνιστᾷ πρῶτον κήρυγμα. Θέλει τὸ κήρυγμα νὰ εἶναι δυνατόν. Νὰ εἶναι κήρυγμα ὄχι λέξεων ἀλλὰ ἐννοιῶν. Κήρυγμα διὰ τοῦ ὁποίου νὰ ἑρμηνεύεται ἡ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ. Κήρυγμα ἑρμηνείας τῆς Γραφῆς πρὸς καθοδήγησιν εἰς χρηστὴν καὶ ἔντιμον ζωήν.

Καὶ ἀναμφιβόλως εἶναι ἀξία πολλῶν συγχαρητηρίων διὰ τὴν ἀγάπην της πρὸς τὸ κήρυγμα «Κήρυγμα ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ Χριστοῦ». Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον δὲν θέλει νὰ ἀκούσῃ εἶναι ἡ «ψαλμῳδία». Τὴν ἐνοχλοῦν οἱ ψάλται. Καὶ ἴσως νὰ ἔχῃ δίκαιον διότι μένουσα μακρὰν τῶν μεγάλων κέντρων, ἐκκλησιαζομένη ἴσως εἰς Ἐκκλησίας μικρῶν Κοινοτήτων, ὅπου καὶ ὁ Ἱερεὺς καὶ οἱ ψάλται δὲν εἶναι ἐξησκημένοι εἰς τὴν μουσικήν, ἴσως νὰ ἔχῃ δίκαιον ὅταν ἐκφράζῃ εἰλικρινῶς τὴν ἰδέαν της ὅτι ἐνοχλεῖται μᾶλλον παρὰ εὐχαριστεῖται ἀπὸ τοὺς ψάλτας. Ἀλλ' ἐὰν ὅμως εἶχε τὴν εὐτυχίαν ν' ἀκούσῃ ὠργανωμένων Κοινοτήτων τὴν χορῳδίαν. ἂν ἤκουε εἰς τὸ Σικάγον, Νέαν Ὑόρκην καὶ Βοστώνην τὴν χορῳδίαν τῶν Ἱεροψαλτῶν ἐφαρμόζουσαν τὰ Βυζαντινὰ μέλη, ἀναμφιβόλως θὰ κατενύγετο ὅπως κατενύγη καὶ ὁ Καθηγητὴς τοῦ Τζένεραλ Θεολόγικαλ Σεμινάρυ, Δρ. Hardy, παρακολουθῶν εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν τῆς Νέας Ὑόρκης τὴν χορῳδίαν τῶν ἱεροψαλτῶν κατὰ τὸν Ἑσπερινὸν τοῦ Σαββάτου τῆς Πεντηκοστῆς. Δυστυχῶς ὅμως δὲν ἔχομεν, ἀλλὰ δυνάμεθα μελλοντικῶς νὰ ἔχωμεν παντοῦ τοιαύτας χορῳδίας διὰ νὰ γνωρίσουν μικροὶ καὶ μεγάλοι τὴν ὡραιότητα τῆς Ἐκκλησιαστικῆς μουσικῆς μας.

Ὅσον δὲ ἀφορᾷ ἐκεῖνο ποὺ ὑποδεικνύει ἡ ἀρθρογράφος ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχουν "Hymn Books" εἰς κάθε Ἐκκλησίαν διὰ νὰ δύνανται νὰ παρακολουθοῦν οἱ Χριστιανοὶ καὶ νὰ συμψάλλουν, συμφωνοῦμεν ἀπολύτως. Ἀλλὰ ἀγνοεῖ ἡ ἀρθρογράφος ὅτι ἔχομεν τοιαῦτα βιβλία. Ἀκριβῶς διὰ τὸν λόγον αὐτὸν ἐξέδωκεν ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ τὴν «Λειτουργίαν» τονισμένην εἰς Εὐρωπαϊκὴν Μουσικὴν μὲ συνοδείαν πιάνου ἐνηρμονισμένην καὶ μὲ τέσσαρας φωνάς, διὰ νὰ κυκλοφορήσῃ μεταξὺ ὅλων τῶν Κοινοτήτων μας. Ἂς μὴ λησμονῶμεν δὲ καὶ τοῦτο, ὅτι εὑρισκόμεθα εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς

διοργανώσεώς μας. 'Ολίγον κατ' ὀλίγον καὶ ἡ κατάστασίς μας βελτιοῦται. Γίνονται λάθη. 'Αλλὰ δὲν μπορεῖ νὰ μὴ γίνουν. Πλὴν ὅμως τὰ λάθη διορθώνονται. 'Υπάρχει ἡ καλὴ θέλησις καὶ ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν πρόοδον.

'Επίσης ἕνα ἄλλο σημεῖον εἰς τὸ ὁποῖον συμφωνῶ μετὰ τῆς ἀρθρογράφου εἶναι τὸ ὅτι πρέπει νὰ ὑπάρχῃ παντοῦ ὁμοιομορφία εἰς τὰς ἀκολουθίας. 'Η ἀρθρογράφος προσθέτει ὅτι δὲν πρέπει νὰ ὑπάρχουν διαφοραὶ εἰς τὴν λατρείαν. Μάλιστα δὲν πρέπει. Δι' αὐτὸ ἀκριβῶς καὶ ἡ 'Εκκλησία ἐξέδωκε ἐπὶ τοῦτο τὸ λεγόμενον «Τυπικὸν» διὰ νὰ διευκολύνῃ τοὺς 'Ιερεῖς καὶ τοὺς Ψάλτας. 'Εναπόκειται ὅμως εἰς τὴν ἱκανότητα ἀμφοτέρων ἡ καλὴ ἐφαρμογὴ τῶν κανόνων τοῦ Τυπικοῦ. Καὶ αἱ διαφοραὶ αὗται δὲν εἶναι βεβαίως βασικαί. Μερικοὶ 'Ιερεῖς προσθέτουν κάτι τὸ ὁποῖον ἐσυνείθιζον εἰς τὰς πατρίδας των. "Αλλοι ἀφαιροῦν κάτι ἀσήμαντον. Πλὴν ὅμως καλὸν θὰ ἦτο νὰ γίνεται ἡ Θεία Λατρεία ὁμοιομόρφως καὶ πρὸς τὸν σκοπὸν αὐτὸν εἰς τὸν 'Ορθόδοξον Παρατηρητὴν γίνεται συνέχεια ὑποδείξεων πῶς νὰ τελῆται ἡ Θεία Λειτουργία, οὕτως ὥστε ὅλοι οἱ ἱερεῖς νὰ τὴν τελοῦν ὁμοιομόρφως.

Σχετικῶς μὲ τὸ ζήτημα τῆς διαρκείας τῶν ἀκολουθιῶν ἡ ἀρθρογράφος νομίζει ὅτι πρέπει καὶ εἰς τὰς 'Εκκλησίας μας νὰ ἐφαρμοσθῇ ἡ 'Ακολουθία τῆς μιᾶς ὥρας, ὅπως γίνεται εἰς ὅλας τὰς 'Αμερικανικὰς 'Εκκλησίας. Εἶναι ὅμως γνωστὸν ὅτι τὸ σύστημα τῆς μιᾶς ὥρας ὑπάρχει ἐν χρήσει εἰς τὰς 'Εκκλησίας μας ἐκτὸς ἐλαχίστων ἐξαιρέσεων, ὡς εἰς 'Εγκαίνια 'Εκκλησιῶν, εἰς 'Αρχιερατικὰς Λειτουργίας, τὸ Πάσχα, τῆς Πεντηκοστῆς. Πλὴν ὅμως δὲν εἶναι καὶ μεγάλο πρᾶγμα ἂν καθήσωμεν εἰς τὴν 'Εκκλησίαν μισὴ ὥρα περισσότερον. Διότι δὲν εἶναι δυνατὸν εἰς μίαν ὥραν ὁ 'Ιερεὺς νὰ τελειώσῃ τὴν Λειτουργίαν καὶ νὰ ὁμιλήσῃ ἐποικοδομητικά. 'Ο χρόνος εἶναι ἐλάχιστος καὶ δὲν δύναται νὰ ἀναπτυχθῇ τι μετ' ἐπιτυχίας. Διὰ τὸν λόγον αὐτὸν οἱ Προτεστάνται καὶ οἱ Καθολικοὶ ἐφαρμόζουν μὲν τὸ σύστημα τῆς μιᾶς ὥρας, ἀλλὰ τὸ ἑσπέρας τῆς Κυριακῆς ἔχουν 'Εσπερινοὺς ὅπου συγκεντρώνεται πολὺς κόσμος καὶ κατὰ τοὺς ὁποίους ψάλλονται ὕμνοι καὶ ὁ ἐντεταγμένος 'Ιεροκήρυξ κηρύττει ἐπὶ 40 καὶ πλέον λεπτά, θέματα σπουδαῖα καὶ χρήσιμα. Καὶ συμφωνῶ ἀπολύτως μὲ τὴν ἀρθρογράφον τὴν συνιστῶσαν ὅτι πρέπει καὶ εἰς τὴν 'Εκκλησίαν μας νὰ ἐφαρμοσθοῦν οἱ ἑσπερινοὶ οὗτοι διότι ἀναμφιβόλως πολὺ θὰ ὠφελήσουν τοὺς χριστιανούς μας, μὲ μόνην τὴν ἐπιφύλαξιν ὅτι δὲν πρέπει νὰ ἀρκοῦνται οἱ χριστιανοί μας εἰς τοὺς 'Εσπερινοὺς παραλείποντες τὴν Λειτουργίαν. Διότι κατὰ τὴν 'Εκκλησίαν μας ὁ 'Εσπερινὸς εἶναι μία ἁπλῆ προσευχὴ χωρὶς μυστηριακὴν ἰδιότητα. 'Η Λειτουργία ὅμως δὲν εἶναι ἁπλῆ προσευχή. Εἶναι μυστήριον καὶ θυσία καὶ εὐχαριστία κατὰ τὴν ὁποίαν μεταδίδεται εἰς τοὺς παρισταμένους ἡ Θεία Χάρις τοῦ ἀοράτως ἐνεργοῦντος τοῦ 'Αγίου Πνεύματος.

Καὶ εἶναι ἀληθὲς ὅτι διὰ τῶν 'Εσπερινῶν τούτων θὰ βοηθηθοῦν πολλοὶ ἐκ τῶν χριστιανῶν μας οἱ ὁποῖοι ὡς ἐκ τῶν ἐργασιῶν των ἀδυνατοῦν νὰ παρακολουθήσουν τὴν Θείαν Λειτουργίαν καὶ δὲν θὰ ἦτο ἄσχημον ἂν δι' ἐγκυκλίου εἰδικῆς ἐκ μέρους τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς, συνιστᾶτο εἰς τοὺς 'Ιερεῖς μας τῶν τοιούτων 'Αρχαίων 'Εσπερινῶν ἡ τακτικὴ ἐπιτέλεσις.

'Η μόνη δυσκολία διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν 'Εσπερινῶν τούτων εἶναι ὅτι εἰς τὰς Κοινότητας ὑπάρχει εἷς καὶ μόνος 'Ιερεύς, ὁ ὁποῖος εἶναι πολλάκις ἠναγκασμένος νὰ ἐπιτελέσῃ τὸ ἀπόγευμα τῆς Κυριακῆς ἄλλα Μυστήρια, ὁπότε καὶ ἐμποδίζεται διὰ τὸν 'Εσπερινόν. 'Αλλ' ὅταν μεταρρυθμισθοῦν πρῶτα οἱ λαϊκοὶ ὥστε νὰ μὴ ἀπαιτοῦν νὰ τελοῦν τὰς βαπτίσεις, γάμους κλπ., τὴν Κυριακὴν ἑσπέρας, καὶ τὰ Διοικ. Συμβούλια νὰ μὴ ἐπιβάλλουν τοῦτο εἰς τοὺς 'Ιερεῖς, δηλ. ὅταν ἐπέλθῃ συνεννόησις μεταξὺ 'Ιερέως καὶ Χριστιανῶν, εἰς τρόπον ὥστε τὰ μυστήρια νὰ γίνωνται ἀπὸ 1ης μ. μ. μέχρι τῆς 5ης μ. μ., εἶναι δυνατὸν νὰ μὴ ἐπέλθῃ δυσκολία εἰς τὴν τακτικὴν ἐφαρμογὴν τῶν 'Εσπερινῶν μετὰ τοῦ Κηρύγματος.

'Η ἀρθρογράφος ἐπίσης κατανοεῖ τὴν ἀνάγκην ὅτι πρέπει ἐκ τῆς Νέας Γενεᾶς νὰ χειροτονῶνται 'Ιερεῖς ἀφοῦ καταρτισθοῦν ἐπὶ τούτῳ. Καὶ διὰ τὸν σκοπὸν ἀκριβῶς τοῦτον ἱδρύθη ὑπὸ τῆς 'Αρχιεπισκοπῆς ἡ Προπαρασκευαστικὴ Θεολογικὴ Σχολὴ διὰ νὰ προετοιμάσῃ τοὺς Κληρικοὺς τοῦ μέλλοντος ἐκ τῆς Νέας Γενεᾶς. Καὶ εἶναι γνωστὴ ἡ ἐπιτυχὴς ἐπίδοσις τῶν νέων οἱ ὁποῖοι πρῶτοι προσῆλθον εἰς τὴν Θεολογικὴν ταύτην Σχολὴν διὰ νὰ ἀποτελέσουν τοὺς πρωτοπόρους ἐργάτας τῆς 'Εκκλησίας μας ἐκ τῆς Νέας 'Ελληνοαμερικανικῆς γενεᾶς.

Τὸ τελευταῖον σημεῖον τὸ ὁποῖον θίγει εἰς τὸ ἄρθρον της ἡ Δὶς Γκέτουρα εἶναι τὸ ζήτημα τῆς γλώσσης εἰς τὰς 'Εκκλησίας μας. Προτιμᾷ γλῶσσαν ἀφ' ἑνὸς ἁπλῆν. 'Η ἰδία ὁμολογεῖ ὅτι θαυμάζει τὴν 'Ελληνικὴν γλῶσσαν καὶ ὅτι τὴν κατέχει καλῶς. Πλὴν ὅμως τονίζει ὅτι «διὰ λόγους διαφυλάξεως τῆς 'Εκκλησίας μας καὶ ἀναπτύξεως αὐτῆς διὰ τῆς προσελκύσεως ἄλλων ἐθνικοτήτων εἰς αὐτὴν» πρέπει νὰ χρησιμοποιηθῇ ἡ 'Αγγλικὴ γλῶσσα, διότι ἡ 'Ακολουθία εἰς τὴν 'Αγγλικὴν θὰ εἶναι περισσότερον προκλητική.

Καὶ περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἔχω γράψει καὶ ἄλλοτε εἰς τὸν 'Ορθόδοξον Παρατηρητὴν ('Αρ. 72) κρίνων κάποιο ἄρθρο τὸ ὁποῖον ἐδημοσίευσε ὁ κ. Bruce Braton εἰς τὸ Περιοδικὸν Forum τοῦ μηνὸς 'Οκτωβρίου τοῦ 1937. 'Εν τῇ περιπτώσει ταύτῃ ἐπαναλαμβάνω τὰ ἴδια μὲ τὴν προσθήκην ὅτι κατὰ τὴν λατρείαν τὸ ζήτημα τῆς γλώσσης εἶναι τὸ ἐλάχιστον. Τὸ σπουδαιότερον εἶναι ἡ πίστις καὶ ἡ διάθεσις. 'Η Καθολικὴ 'Εκκλησία χρησιμοποιοῦσα τὴν Λατινικὴν γλῶσσαν εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ εἰς ὅλας τὰς φυλὰς εἶναι μεγαλόφωνον παράδειγμα εἰς τὴν περίπτωσιν ταύτην. Σχετικῶς δὲ μὲ τὴν γλῶσσαν τοῦ κηρύγματος δύναμαι νὰ εἴπω ὅτι αὐτὸ εἶναι ζήτημα τοῦ μέλλοντος τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ μελετηθῇ μετὰ σοβαρότητος ἀπὸ τοὺς ἰθύνοντας διότι καὶ ἡ ἀλλαγὴ τῆς γλώσσης τοῦ Κηρύγματος εἶναι ἐπικίνδυνος, ἀλλὰ καὶ ἡ διατήρησίς της ἐπίσης χρήζει ἐνεργείας καὶ διαρκοῦς ἀνυψώσεως τῶν 'Ελληνικῶν Σχολείων ἐν 'Αμερικῇ.

ΔΗΛΩΣΙΣ

Αἴτησις ἐγγραφῆς συνδρομητοῦ ἢ ἀνανεώσεως συνδρομῆς, ὁποθενδήποτε καὶ ἂν προέρχεται, δὲν λαμβάνεται ὑπ' ὄψιν ἐὰν πρωτίστως δὲν συνοδεύηται ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου ἤτοι 2 δολλ. δι' ἓν ἔτος προπληρωμένα.

'Αρχιμ. Γερμ. Πολιζωΐδου

ΕΞΑΣΚΗΣΙΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΘΕΛΗΣΕΩΣ

Τὰ συντελεστικὰ εἰς τὴν διέγερσιν τῆς θελήσεως εἶναι ἡ εὐχαρίστησις καὶ ὁ πόνος, ἡ ἀρέσκεια καὶ ἡ ἀπαρέσκεια. Ἡ εὐγενὴς φιλοδοξία κάμνει τὸν ἄνθρωπον νὰ περιφρονῇ τὰ ἐμπόδια καὶ νὰ ζῇ ἡμέρας κοπιώδεις διότι προβλέπει τὴν στιγμὴν τῆς ἀνταμοιβῆς τῶν μόχθων του. Παράδειγμα ἔχομεν καὶ τὰ παιδία, τὰ ὁποῖα ἐπὶ ὥρας ὁλοκλήρους δύνανται νὰ ἐργάζωνται κατασκευάζοντα ἕνα χαρταετόν, διότι ἔχουν πρὸ αὐτῶν, ὡς ἐν ὁράματι, τὴν εὐχαρίστησιν τὴν ὁποίαν θὰ αἰσθανθοῦν κατὰ τὴν ὕψωσιν τοῦ χαρταετοῦ

Ἡ ἐπιτέλεσις τοῦ καθήκοντος ἐξ ἄλλου καὶ ἡ ἀγάπη καὶ ἡ Θρησκεία, ὅπως καὶ ὅλαι αἱ ἄλλαι ὑψηλαὶ τάσεις προορα-ματικῶς δίδουν τέρψεις καὶ ἐξουδετεροῦν τὰς παρούσας στενοχωρίας. Ὑπάρχουν βεβαίως καὶ κατώτερα ἐλατήρια. Ἐργάζεται κανεὶς ἁπλῶς διὰ τὸ χρῆμα. Πολλοὶ μαθηταὶ μελετοῦν μόνον διὰ τὸ βραβεῖον· ἐνῷ ἄλλοι μελετοῦν διὰ νὰ μὴ ὑποστοῦν τιμωρίαν.

Δοθέντων τῶν ἀνωτέρω, εἶνε εὔκολον νὰ ὁρίσωμεν μερι-κὰς μεθόδους καλλιεργείας τῆς θελήσεως. Δέον, ἐν πρώτοις, νὰ ἔχωμεν τὸ κατάλληλον ἐνδιαφέρον. Καὶ ὡς τοιοῦτον εἶνε ἡ διατήρησις ἐν τῇ καρδίᾳ μας ἑνὸς ὑψηλοῦ ἰδεώδους. Πρέ-πει νὰ μάθωμεν νὰ μὴ δειλιῶμεν καὶ νὰ μὴ ὑποχωρῶμεν πρὸ τῆς ἐπιτελέσεως ἔργου εὐγενοῦς. Ἡ ἐπιχείρησις ἔργου κο-πιώδους ὅταν εἶνε τοῦτο μέγα καὶ εὐγενές, θὰ δημιουργήσῃ, ἐπαναλαμβάνῃ πολλάκις, συνήθειαν ἡ ὁποία θὰ στηρίξῃ τὴν ὅλην ζωήν μας ἐπὶ θεμελίου ἀσφαλοῦς.

Ποτὲ ἐλατήριον ταπεινὸν καὶ μικρὸν δὲν πρέπει νὰ δί-δῃ εἰς τὸν ἄνθρωπον κατευθύνσεις διότι οὕτω ποτὲ δὲν εἶνε δυνατὸν νὰ ἐξασκηθῇ ἡ θέλησις τοῦ ἀνθρώπου. Αἱ με-γάλαι προσπάθειαι διεγείρουν τὴν θέλησιν καὶ τονώνουν αὐτὴν εἰς βαθμὸν ἀπίστευτον, κατὰ τὰς ὁμολογίας ἀνθρώ-πων οἱ ὁποῖοι ἔκαμον μελέτας εἰδικὰς ἐπὶ τοῦ σημείου αὐ-τοῦ.

Ἡ θέλησις ἡ καλλιεργημένη δύναται νὰ θεωρηθῇ καὶ ὡς «ἰσχυρὸς χαρακτήρ». Ἡ σταθερότης στηρίζεται ἐπὶ τοῦ χαρακτῆρος. Ἡ τιμιότης, ἡ ἐπιμέλεια, ἡ εἰλικρίνεια εἶναι, κατὰ πρῶτον ἔργα τῆς θελήσεως. Τὸ φυσικὸν τέρμα καὶ ὁ ἀληθὴς σκοπὸς κάθε παιδεύσεως πρέπει νὰ εἶνε ἡ ἀγωγὴ τῆς θελήσεως, ἡ ἀνάπτυξις τοῦ ἐλέγχου εἰς ὅλας αὐτῆς τὰς φάσεις. Ἡ θέλησις μορφοῦται ὀλίγον κατ' ὀλίγον καὶ βαθ-μηδὸν διὰ τῆς κανονικῆς ἐκείνης ἀναπτύξεως διὰ τῆς ὁποί-ας ἡ φύσις παράγει ὅλα αὐτῆς τὰ θαυμάσια.

Ἡ θέλησις σκληρύνεται, ἑδραιοῦται καὶ γίνεται συνή-θεια διὰ τῆς καλλιεργείας καὶ ἐξασκήσεως. Ἀποβαίνει πρᾶ-ξις αὐτόματος, τῆς ὁποίας μάλιστα μόλις λαμβάνομεν συν-ειδητὴν γνῶσιν. Τὸ ἴδιον συνέβη καὶ ὅταν ἠρχίσαμεν νὰ ἀναγινώσκωμεν καὶ νὰ γράφωμεν. Ἐξοδεύει κανεὶς πολὺν καιρὸν διὰ νὰ περιπατῇ διὰ τοῦ ποδηλάτου, ἀλλὰ κατόπιν ἐξασκήσεως, καθίσταται τοῦτο εὐκολώτατον. Κάθε κίνησις τῶν μυῶν μας, εἶνε εἴτε αὐτόματος εἴτε ἑκουσία, καὶ ἡ αὐ-τόματος αὐξάνει κατὰ ποσὸν ἐφ' ὅσον αὐξάνει καὶ ἡ ἡλι-κία.

Ἡ παιδεία, ἡ ἐξάσκησις, ἡ πεῖρα καὶ τὰ παρόμοια εἶ-ναι τὰ μέσα διὰ τῶν ὁποίων κινεῖται καὶ στερεοῦται ἡ θέλη-σις μέχρις ὅτου μορφώσῃ τὴν συνήθειαν. Ὁ βίος μας, κατὰ ταῦτα, δὲν εἶνε παρὰ τὸ γενικὸν ἄθροισμα «παρελθουσῶν» θελήσεων ὅπως θὰ ἐλέγομεν. Καὶ ὅσον περισσότερον συνει-θίζομεν τὸν ἑαυτόν μας μὲ συνηθείας καλὰς τόσον περισσό-τερον ἀναπτύσσομεν τὴν θέλησίν μας.

Ὁ Χριστιανισμὸς ἰδιαιτέρως βοηθεῖ εἰς τὴν ἀνάπτυξιν τῆς θελήσεως διότι ἀντιπροσωπεύει ἀρχὰς ὡραίας. Τῶν πρώτων Χριστιανῶν ἡ θέλησις ἀνεπτύχθη εἰς βαθμὸν ὕψι-στον. Διότι ἐπίστευον εἰς τὴν ὑγιᾶ διδασκαλίαν τῆς νέας θρησκείας, τῆς θρησκείας τοῦ Ἰησοῦ. Ἐντεῦθεν αἱ μεγάλαι καὶ πρωτοφανεῖς ἐπιτυχίαι των· ἐντεῦθεν αἱ αὐτοθυσίαι εἰς τὰς ὁποίας προέβησαν. Ἡ ἀνάπτυξις καὶ ἡ ἐξάσκησις τῆς θελήσεως εἶνε δυνατὴ καὶ ἐπιτυγχάνεται ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ἔχῃ ὑπ' ὄψει τοὺς ὡς ἄνω θεμελιώδεις ὅρους.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΤΟ ΒΙΒΛΙΟΝ «ΤΑ ΠΑΤΡΙΚΑ ΜΟΥ ΠΑΛΑΤΙΑ» ΕΞΕΔΟΘΗ ΕΙΣ ΤΡΙΤΗΝ ΕΚΔΟΣΙΝ

Τὸ 'Αναγνωστικὸν «Τὰ Πατρικά μου Παλάτια» τὸ ὁ-ποῖον ἐνεκρίθη ὡς τὸ μόνον ἀναγνωστικὸν διὰ τὴν Δην τά-ξιν τῶν Σχολείων μας, κατόπιν διαγωνισμοῦ ὑπὸ τοῦ 'Αν. Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, εἰς τὸν ὁποῖον ἐκέρδισεν, ἐξεδό-θη εἰς τρίτην ἔκδοσιν.

Ἡ τρίτη ἔκδοσις βελτιωμένη καὶ διαρρυθμισμένη παι-δαγωγικώτερον παρουσιάζει εὐκολίας τόσον διὰ τὸν μαθη-τὴν ὅσον καὶ τὸν διδάσκαλον καλλιτέρας τοῦ τῆς Βας ἐκ-δόσεως, τὸ ὁποῖον ἐξηντλήθη.

Μερικὰ κεφάλαια ἐσυντομεύθησαν, ἄλλα προσετέθησαν καὶ ἄλλα διερρυθμίσθησαν, πάντοτε ὑπὸ τὰς ὑποδείξεις τοῦ Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου καὶ σύμφωνα μὲ τὴν παρακο-λούθησιν, μελέτην καὶ φιλότιμον προσπάθειαν τοῦ συγγρα-φέως, ὅπως δώσῃ εἰς τὰ Ἑλληνόπουλα καὶ τὸν διδασκαλι-κὸν κόσμον ἓν βιβλίον ὅσον τὸ δυνατὸν τέλειον.

Τὸ διήγημα τῶν Χριστουγέννων μετετράπη εἰς δρα-μάτιον ἐξ ἴσου γοητευτικόν. Εἰς τὸ τέλος προσετέθησαν πε-ρισσότερα ποιήματα καὶ τὸ 'Αγγλοελληνικὸν λεξιλόγιον ἐ-τέθη εἰς τὴν ἀρχὴν ἑκάστου μαθήματος, καὶ αἱ λεκτικαὶ καὶ γραμματικαὶ ἀσκήσεις εἰς τὸ τέλος ἑκάστου μαθήματος, καὶ ὄχι εἰς τὸ τέλος ἑκάστου κεφαλαίου.

'Απὸ τὸ βιβλίον τῆς Γ' ἐκδόσεως καταφαίνεται ὄχι μόνον ἡ ἐξέλιξις ἀλλὰ καὶ ὁ ζῆλος τοῦ συγγραφέως παιδα-γωγοῦ, ἐπιστήμονος καὶ δημοσιογράφου Κου Ν. Βαβούδη, ὅπως μὴ ἐπαναπαυθῇ εἰς τὴν ἐπιτυχίαν τῶν προηγουμένων ἐκδόσεων.

Ἡ πρώτη καὶ ἡ δευτέρα ἔκδοσις ἐξηντλήθησαν προϊ-μώτερον ἀφ' ὅσον προεβλέπετο. Διὰ τὴν Γ' ἔκδοσιν ἐφ' ὅσον ἴσχυεν ἀκόμη ἡ προθεσμία τῆς ἐγκρίσεως, τὸ 'Εκπαι-δευτικὸν Συμβούλιον παρέτεινε τὴν ἰσχὺν τοῦ διαγωνισμοῦ ἐπὶ δύο ἔτη ὅπως κατορθωθῇ ἡ ἔκδοσις τοῦ βιβλίου ἵνα μὴ χάσῃ ὁ ἐκδότης, μὲ μίαν πολὺ περιωρισμένην ἔκδοσιν, ἀφοῦ τὸ βιβλίον ἐδικαίωσε τὰς προβλέψεις καὶ τοὺς πόθους περὶ ἀποτελεσματικῆς ἐξυπηρετήσεως τῶν Σχολείων. Οὕτω τὰ «Πατρικά μου Παλάτια» παραμένουν τὸ μόνον ἐγκεκριμέ-νον 'Αναγνωστικὸν διὰ τὴν Δ' Τάξιν μέχρι τοῦ 1941.

ΑΡΘΡΟΠΑΡΑΓΡΑΦΟΙ

ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ ΕΤΟΣ

ΜΕ πρωτοφανῆ ζῆλον προπαρασκευάζονται οἱ νεαροὶ ὑποψήφιοι διὰ τὴν εἴσοδον αὐτῶν εἰς τὸ ἐνταῦθα Ἱεροδιδασκαλεῖον, τὸ ὁποῖον ὑπὸ τοὺς αἰσιωτέρους τῶν οἰωνῶν ἤρχισε τὸ θαυμάσιον αὐτοῦ ἔργον πρὸ ἔτους, ἤδη δὲ θὰ δεχθῇ τὸ δεύτερον καὶ μίαν ἀκόμη τάξιν. Ἀπὸ διάφορα σημεῖα τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν θὰ προσέλθουν μετ' ὀλίγον εἰς τὸ ὡραῖον ἵδρυμα τοῦ Pomfret, Conn. δύο περίπου ἀκόμη δωδεκάδες ζηλωτῶν Ἑλληνοπαίδων, τῶν ὁποίων τὰ περισσότερα σχεδὸν θὰ εἶναι γεννημένα καὶ μεγαλωμένα ἐν τῇ Χώρᾳ ταύτῃ. Αὐτὰ κατόπιν εἰδικῶν σπουδῶν ἐνταῦθα καὶ ἐν Ἑλλάδι, θὰ εἶναι ἀργότερον οἱ ἡγέται τοῦ ὁμογενοῦς στοιχείου ἐν τῇ Ἠπείρῳ ταύτῃ. Ἦτο πράγματι εὐλογία Θεοῦ ἡ ἵδρυσις τῆς Σχολῆς ταύτης διότι διὰ τοῦ ἔργου αὐτῆς θὰ στερεωθῇ ἡ ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογένεια ἐφ' ὅσον οἱ νέοι οὗτοι κατερχόμενοι πάνοπλοι εἰς τὸν ἀγῶνα τῆς συγκρατήσεως τῶν ἱερωτέρων, θὰ γνωρίζουν ὄχι μόνον τὰς ἐν Ἑλλάδι ἐπικρατούσας συνθήκας, ἀλλά, ὅπερ καὶ σπουδαιότερον, καὶ τὰς ἐνταῦθα συνθήκας τῆς ἐν Ἀμερικῇ Ὁμογενείας ἀπὸ τὰ σπλάχνα τῆς ὁποίας καὶ προέρχονται. Εὐέλπιδες, ζηλωταί, ἐνθουσιώδεις, κατηρτισμένοι καλῶς εἰς δύο γλώσσας, θὰ εἶναι οἱ ἐνδεδειγμένοι νὰ συνεχίσωσι μετ' ἐπιτυχίας τὸ ἔργον τῶν παρόντων Ἱερέων καὶ Διδασκάλων, Κατηχητῶν καὶ Ὀργανωτῶν. Δι' αὐτὸ μετὰ τῆς μεγαλειτέρας ἐμπιστοσύνης ἀποβλέπει πρὸς τοὺς νεαροὺς αὐτοὺς Ἱεροσπουδαστὰς σύμπασα ἡ Ὁμογένεια τῆς Ἀμερικῆς καὶ ἡ ἐν γένει Ἐκκλησία μας στηρίζουσα πρὸς αὐτοὺς τὰς μεγαλυτέρας τῶν ἐλπίδων.

— ✣ —

Η ΔΥΝΑΜΙΣ Η ΠΑΝΤΟΤΕ ΣΥΓΚΙΝΟΥΣΑ

ΔΕΝ ὑπάρχει ἴσως εἰς τὸν κόσμον αὐτὸν μεγαλυτέρα συγκίνησις, ἀλλὰ καὶ μεγαλυτέρα χαρὰ ἀπὸ ἐκείνας ποὺ δοκιμάζει κανεὶς ὅταν βλέπῃ τὴν σφριγῶσαν νεότητα νὰ ἐνδιαφέρηται εἰς τὰ τῆς θρησκείας ἢ μᾶλλον νὰ πρωτοστατῇ εἰς ὅλα τὰ ζητήματα αὐτῆς. Δὲν ὑπάρχει ὡραιότερον φαινόμενον ἀπὸ τοῦ νὰ βλέπῃ κανεὶς νέους ἢ νέας νὰ κηρύττουν τὸν Χριστόν, νὰ κάμνουν θρησκευτικὰς ὁμιλίας, διαλέξεις καὶ κηρύγματα καὶ νὰ ψάλλουν ἐκκλησιαστικὰς ὑμνῳδίας πρὸς τὸν Θεόν. Ὅσοι εἴχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ εὑρεθοῦν πρὸ τοιούτων συγκεντρώσεων εἰς τὰς ὁποίας ἕνας νέος ἢ μία νέα ὠμίλει ἐπὶ θρησκευτικῶν ζητημάτων, ἀσφαλῶς ἐδοκίμασαν μίαν ὑπερτάτην, μίαν σπανίαν χαράν. Διότι ἡ νεότης μὲ τὸ νεαρὸν τῆς ἡλικίας της, μὲ τὸν ὑψηλὸν ἐνθουσιασμόν της, δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ εἶνε ὁ φυσικώτερος προασπιστὴς τῆς Θρησκείας, ὁ καλύτερος, βοηθὸς τοῦ Χριστοῦ εἰς τὸ μέγα ἔργόν Του. Δὲν εἶνε σπάνιον τὸ φαινόμενον νὰ βλέπῃ κανεὶς εἰς ξένας Ἐκκλησίας τοὺς νέους πρωτοστατοῦντας εἰς ζητήματα τῆς Ἐκκλησίας. Καὶ ἔχομεν πάντα λόγον νὰ πιστεύωμεν ὅτι ἡ ἡμετέρα πρὸ παντὸς νεολαία καὶ εἰς τὸ σημεῖον αὐτὸ δὲν ἠμπορεῖ παρὰ νὰ κάμῃ ἐξαιρετικὰς ἐπιδόσεις. Ἐπ' αὐτῆς, ἄλλως τε, στηρίζεται ἡ ἐν Ἀμερικῇ Ἐκκλησία μας.

— ✣ —

Η ΕΞΕΤΑΣΙΣ ΤΟΥ ΑΙΜΑΤΟΣ ΠΡΟ ΤΟΥ ΓΑΜΟΥ

ΠΟΛΥ δικαίως ἀπὸ τῆς πρώτης παρελθόντος μηνὸς Ἰουλίου δυνάμει νόμου τῆς Πολιτείας Νέας Ὑόρκης οἱ μελλόνυμφοι θὰ εἶναι ἠναγκασμένοι νὰ ὑποβάλλωνται καὶ οἱ δύο εἰς ἐξέτασιν τοῦ αἵματός των 20 ἡμέρας πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ Ἱ. Μυστηρίου τοῦ γάμου των. Θὰ ἔπρεπεν ἐνωρίτερον νὰ εἶχε ψηφισθῇ ὁ νόμος αὐτὸς ὁ σωτήριος. Διότι, λόγῳ ἀκριβῶς ἐλλείψεως τοιούτου νόμου, πολλὰ ἐπεισόδια ἐθρηνήθησαν καὶ πολλοὶ γονεῖς ἔκλαυσαν πικρότατα κατὰ διαφόρους καιρούς. Ἀλλ' ἔστω καὶ ἀργὰ ἐρχόμενος ὁ νόμος αὐτὸς πρόκειται νὰ προλάβῃ διὰ τὸ μέλλον πολλὰς ἀτυχεῖς ἑνώσεις διὰ τῶν ὁποίων θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ μεταδοθοῦν δυσώνυμοι ἀσθένειαι εἰς πολλοὺς ἐπιγόνους οἱ ὁποῖοι χωρὶς νὰ εὐθύνωνται θὰ ὑποφέρουν ἀρκετὰ ἐν τούτοις διὰ τὰ παραπατήματα τῶν γονέων των, οἱ ὁποῖοι δὲν εἶχον ἐννοήσει ὅτι ὁ γάμος δὲν εἶνε τυχαῖον καὶ παροδικὸν συμβεβηκὸς εἰς τὸ ὁποῖον νὰ προβαίνῃ κανεὶς εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε. Εἶνε γεγονὸς ὅτι καλλίτερον νὰ μὴ ἀναλάβῃ κανεὶς νὰ κάμῃ κάτι ἂν πρόκειται διὰ τῆς πράξεώς του ἐκείνης νὰ θρηνήσουν, ἀργότερον, καὶ αὐτοὶ καὶ ἐκεῖνοι τοὺς ὁποίους θὰ φέρῃ εἰς τὸν κόσμον αὐτόν. Ἑπομένως δικαιολογημένος ἀπὸ πάσης ἀπόψεως εἶνε ὁ πολιτειακὸς αὐτὸς νόμος ὁ ὁποῖος ἐτέθη ἐν ἰσχύϊ ἀπὸ τῆς πρώτης Ἰουλίου.

— ✣ —

ΑΣ ΜΗ ΕΠΑΝΑΛΗΦΘΗ

ΜΕ τὸ προσεχὲς ἄνοιγμα τῶν σχολείων μας δὲν πρέπει ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ νὰ ἐπαναληφθῇ μία κακὴ ἀρχὴ ἡ ὁποία ἐπεκράτησε μεταξὺ πολλῶν ὁμογενῶν γονέων. Ἀτυχῶς πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, ἀντὶ νὰ στέλλουν τὰ τέκνα των εὐθὺς ἀπὸ τῶν πρώτων ἡμερῶν τοῦ ἀνοίγματος τῶν Σχολείων, ἀναβάλλουν τὴν ἐγγραφὴν καὶ φοίτησιν αὐτῶν ἀδικαιολογήτως ὅλως ἐπὶ ἀρκετὰς ἡμέρας, μερικοὶ δὲ ἐξ αὐτῶν καὶ ἐπὶ ἀρκετὰς ἑβδομάδας ὡσεὶ ἡ φοίτησις τῶν ὁμογενῶν παίδων εἰς τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα νὰ ἦτο πάρεργον. Εἶνε ὅμως εὔκολον νὰ κατανοηθῇ ὁποία βλάβη προσγίνεται ἐκ τῆς τοιαύτης περιέργου στάσεώς των ὄχι μόνον πρὸς τὰ ἴδια τὰ τέκνα των, τὰ ὁποῖα μεγάλως ἀδικοῦν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὰ τέκνα τῶν ἄλλων ὅταν γίνωνται αὐτοὶ παραίτιοι νὰ ἐμποδίζηται ἡ ἀπρόσκοπτος λειτουργία ἑνὸς ὁλοκλήρου σχολείου διὰ τὴν συνολικὴν πρόοδον τοῦ ὁποίου θὰ ἔπρεπεν ἐξαιρετικῶς νὰ ἐνδιαφέρωνται. Διότι οἱ διδάσκοντες θὰ εἶνε ὑποχρεωμένοι ἠθικῶς νὰ ἀφήσουν τοὺς ἐν τῷ μεταξὺ προχωρήσαντας μαθητὰς καὶ νὰ φροντίσουν κάπως διὰ τοὺς ἀργὰ ἐγγραφομένους. Ὀφείλουν οἱ γονεῖς καὶ οἱ κηδεμόνες νὰ φροντίσουν διὰ νὰ ἐπικρατήσῃ ἐφέτος μία ὡραιοτέρα τάξις, συμφώνως, ἄλλως τε, καὶ πρὸς σχετικὴν ἐγκύκλιον τοῦ Ἀνωτάτου Ἐκπαιδευτικοῦ Συμβουλίου, τὸ ὁποῖον λίαν σωφρόνως ἔχει προβλέψει καὶ ἐπὶ τοῦ σημείου αὐτοῦ.

Η ΠΡΟΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΜΑΣ

ΕΝ ΕΤΟΣ ΑΠΑΡΑΜΙΛΛΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μετὰ τὸ κήρυγμα τοῦ φοιτητοῦ τῆς Σχολῆς κ. Γ. Παπαδέα, τὸ ὁποῖον κατεχωρήθη εἰς τὸ παρελθὸν φύλλον, ὁ εἰσηγητὴς φοιτητὴς κ. Ἰ. Χόνδρος παρουσίασε τὸν φοιτητὴν κ. Ἰ. Τζανέτον μὲ τὴν ἑξῆς εἰσήγησιν:

Πολλοὶ ἐξέφρασαν τὴν ἐπιθυμίαν νὰ μάθουν τί αἰσθανόμεθα ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἐδῶ, ἀπομεμακρυσμένοι ἀπὸ τὴν ταραχὴν καὶ τοὺς θορύβους. Ἀφ' οὗ ἠκούσαμεν διὰ τὰς συνθήκας ὑπὸ τὰς ὁποίας ἱδρύθη ἡ Σχολή, εἶνε καλὸν νὰ λάβωμεν μίαν μικρὰν ἰδέαν τῶν αἰσθημάτων τῶν μαθητῶν ἀπὸ τὴν ζωήν των εἰς τὴν Σχολήν μας. Θὰ μᾶς τὴν δώσῃ ὁ Κος Ἰωάννης Τζανέτος μὲ τὸ θέμα του: «Ὁ Κ ώ δ ω ν τ ῆ ς Σ χ ο λ ῆ ς μ α ς».

Ο ΚΩΔΩΝ ΤΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΜΑΣ

Εὐλογημένη ἡ ὥρα κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Θεία Πρόνοια, ἡ ὁποία μυστηριωδῶς καὶ ἀορίστως ἐν τῇ πανσοφίᾳ καὶ τῇ παντοδυναμίᾳ της ρυθμίζει τὰ βήματά μας, μὲ ἔφερε πρὸς τὸν δρόμον τῆς Θεολογικῆς αὐτῆς Σχολῆς. Εὐλογημένη ἡ ἡμέρα κατὰ τὴν ὁποίαν διὰ τῆς ἱδρύσεως τοῦ ἱεροῦ αὐτοῦ τεμένους, ἐτίθετο μυστηριωδῶς καὶ ὁ θεμέλιος λίθος ἑνὸς ἱεροῦ, λαμπροῦ καὶ μεγαλοπρεποῦς βάθρου ἐπάνω εἰς τὸ ὁποῖον ἐστήθη τὸ τρόπαιον τοῦ ἐκπολιτιστικοῦ πνεύματος τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ.

Μία ἡμέρα ἀνέτειλε τότε, μία ἡμέρα ἀπὸ τὰς λαμπροτέρας καὶ μᾶλλον ἐλπιδοφόρους τῆς ζωῆς μας. Μακρὰν ἀπὸ κάθε κοσμικὸν περιβάλλον, μακρὰν ἀπὸ τὴν τύρβην καὶ τὸν θόρυβον τῶν πόλεων, μακρὰν ἀπὸ κάθε ὀχληρὸν καὶ δυσάρεστον θέαμα, εὑρέθην ἐδῶ εἰς τὸ θαυμάσιον τοῦτο διανοητικὸν καὶ πνευματικὸν περιβάλλον. Ἀνάγκαι ἀνεξάρτητοι τῆς θελήσεώς μου μὲ ἔκαμαν νὰ εἰσέλθω τελευταῖος εἰς τὴν Σχολήν, σαράντα περίπου ἡμέρας μετὰ τὴν ἔναρξιν τῶν μαθημάτων. Μόλις εἰσῆλθον ἀντίκρυσα νεαρὰ πρόσωπα, τὰ ὁποῖα ἔλαμπον ἀπὸ χαράν, πρόσωπα εἰς τὰ ὁποῖα διεκρίνετο ἱκανοποιητικὴ εὐδαιμονία. Ἦσαν οἱ λοιποὶ συμφοιτηταί μου, οἱ ὁποῖοι ὡδηγήθησαν ἐδῶ ὑπὸ τῆς αὐτῆς δυνάμεως, ὑπὸ τῆς Θείας Προνοίας.

Εὑρισκόμενοι εἰς ἓν τοιοῦτον περιβάλλον ἀνωτέρας πνευματικῆς καὶ διανοητικῆς ἐνασχολήσεως καὶ ἀντικρύζοντες τὰς φυσικὰς καλλονάς, τὸν πρωϊνὸν ἥλιον λάμποντα καὶ τὸν ὁρίζοντα χρωματιζόμενον μὲ τὰ θαυμάσια χρώματα ἀνατολῆς καὶ δύσεως, ἀσφαλῶς δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ τὸ ὁρίζῃ ὁ κανονισμὸς τῆς Σχολῆς διὰ νὰ αἰσθανώμεθα τὴν ἀνάγκην νὰ ἀναπέμπωμεν πρὸς τὸν Θεὸν τὰς εὐχαριστίας μας, νὰ εὐλογῶμεν τὸ ὄνομά Του καὶ νὰ Τὸν δοξάζωμεν. Εἰς τοιαύτας στιγμὰς ἦτο ὡς ἐὰν νὰ εὑρισκώμεθα εἰς ἓν Οὐράνιον περιβάλλον.

Ἠρχίσαμεν τὰ μαθήματα. Αἱ ἡμέραι μας ἐκανονίζοντο μὲ τὰ παραγγέλματα ἑνὸς κώδωνος καὶ ὁ κώδων αὐτὸς ἔγινε αἰτία ὥστε παρήρχοντο ἡ μία εὐτυχεστέρα τῆς ἄλλης, ἐνῷ ἡμεῖς διηρχόμεθα στιγμὰς εὐδαιμονίας, περιστοιχιζόμενοι ἀπὸ τὴν ἀγάπην τῶν καθηγητῶν μας, τὴν ἀγάπην τοῦ Σεβασμιωτάτου πνευματικοῦ πατρός μας καὶ Διευθυντοῦ τῆς Σχολῆς, καὶ τὴν ἀγάπην ὁλοκλήρου τῆς ὁμογενείας, τὴν ὁποίαν ἀγάπην ἠσθανόμεθα πλουσίαν ὅπου καὶ ἂν ἐπηγαίνομεν.

Εἰς τὴν ζωήν μας, εἰς τὴν σκέψιν μας ἐπῆλθε μία τάξις, ἕνας ρυθμός, μία πειθαρχία, τὰ εὐεργετικὰ ἀποτελέσματα τῆς ὁποίας ἐκτιμῶμεν σήμερα πολύ. Ὁ κώδων ἔγινε ὁ ρυθμιστὴς τῆς ὅλης ἐργασίας μας, τῆς ὅλης ζωῆς μας. Ὁ κώδων, ἡ φωνὴ αὐτὴ τοῦ καθήκοντος, πρὸ τοῦ ὁποίου κάθε ἄλλη ὑποχρέωσις ὑπεχώρει, εἰσεχώρησεν εἰς τὸ ἐσώτερον εἶναι μας, ἔγινε ἕνα μὲ ἡμᾶς. Μᾶς ἐνεπότισε τὴν ἰδέαν τῆς πειθαρχίας, πειθαρχίας εἰς τὴν σκέψιν μας, πειθαρχίας εἰς τὰς πράξεις μας, πειθαρχίας εἰς τὰς ἐπιθυμίας μας, πειθαρχίας εἰς τὸ σύνολον τοῦ ἑαυτοῦ μας.

Ὁ κώδων ἐκτυποῦσε εἰς διάφορα σημεῖα τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός. Καμμία ἀντιλογία, καμμία δικαιολογία, καμμία πρόφασις. Ἐκτυποῦσε τὰς ἕξη καὶ μισὴ διὰ τὴν ἔγερσιν, ἀναβολὴ δὲν ἐχώρει. Τὰς ἑπτὰ διὰ τὴν πρωϊνὴν προσευχήν, ἀφάνταστον τὸ νὰ ἀπουσιάσωμεν ἀπὸ αὐτήν. Τὰς ὀκτὼ διὰ τὴν μελέτην, κάθε ἄλλη ἀσχολία ἐσταματοῦσε. Τὰς ἐννέα διὰ τὸ μάθημα, ἄμεσος ἡ προσέλευσις εἰς τὰς αἰθούσας τῶν παραδόσεων. Τὰς δώδεκα τὸ μεσημέρι καὶ τὰς ἑπτὰ τὸ βράδυ διὰ τὸ φαγητόν, τὰς ἕξη καὶ μισὴ διὰ τὴν ἑσπερινὴν προσευχὴν καὶ τὰς ὀκτὼ διὰ τὴν βραδυνὴν μελέτην, ἀπόλυτος ὑπακοὴ εἰς τὴν φωνήν του, χωρὶς χρονοτριβὰς καὶ δικαιολογίας. Εἰς τὰς δέκα διὰ νὰ ἀναγγείλῃ ὅτι κάθε ἐργασία ἔπρεπε νὰ παύσῃ διὰ μίαν ὀκτάωρον ἀνάπαυσιν εἰς ὕπνον, ὁπότε ἀπόλυτος ἡσυχία ἐπεκράτει παντοῦ.

Ἡ φωνὴ τοῦ κώδωνος τῆς Σχολῆς μας εἶναι μία γλυκειὰ φωνὴ πλήρης στοργῆς δι' ἡμᾶς, πλήρης ἐνδιαφέροντος. Εἶναι μία φωνὴ ἡ ὁποία ρυθμίζει τὴν ζωήν μας, τὴν ἐργασίαν μας διὰ τὴν εὐτυχίαν μας. Καὶ τοιουτοτρόπως ἡ σκέψις μας καὶ ὅλαι αἱ πράξεις μας ἔλαβον μίαν κατεύθυνσιν ἕνα δρόμον καὶ εὐχόμεθα ὁλοψύχως νὰ μὴ ταράξῃ ποτὲ τίποτε τὸν τέτοιον ρυθμὸν τῆς ζωῆς μας, καμμία μελλοντικὴ ἐκδήλωσις τῆς ζωῆς μας νὰ μὴ παρεκκλίνῃ ἀπὸ τὴν κατευθυντήριον γραμμὴν τὴν ὁποίαν μᾶς ἐχάραξεν ὁ κώδων κατὰ τὴν ἐφετεινὴν σχολικὴν περίοδον.

Διήλθομεν τὸ πρῶτον ἔτος πλῆρες ἐλπίδων διὰ τὸ μέλλον, πλῆρες πεποιθήσεων διὰ τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ μας, πλῆρες θείων εὐλογιῶν. Μετὰ ὀλιγόμηνον διακοπὴν θὰ εἰσέλθωμεν εἰς τὸ δεύτερον ἔτος. Ὁ Θεὸς ὁ ὁποῖος κατὰ τὸ ἐφετεινὸν ἔτος ηὐλόγησε καὶ ἐφώτισε τὸν δρόμον μας, θὰ μᾶς φωτίζῃ πάντοτε εἰς τοὺς λόγους καὶ πράξεις μας, θὰ μᾶς ὁδηγεῖ διὰ μέσου τῶν σκοπέλων πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ μας, πρὸς πραγματοποίησιν τῶν ἐλπίδων καὶ ὀνείρων σύμπαντος τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς Ἀμερικῆς.

Καὶ μὲ τὰς ἐλπίδας καὶ πεποιθήσεις ταύτας, ἀνέρχεται εἰς τὰ χείλη μου, ἀπὸ τὰ βάθη τῆς καρδιᾶς μου εὐγνώμων προσευχή.

Θεὲ Πανοικτίρμων καὶ Πανάγιε, ἀνεκδιήγητος καὶ ἀτελεύτητος εἶναι ἡ ἀγαθότης Σου. Σὲ εὐγνωμονῶ διότι ἀπειράριθμοι εἶναι αἱ εὐεργεσίαι Σου. Εὐλογῶ καὶ δοξάζω τὸ Πανάγιον Ὄνομά Σου διότι ἐν τῇ παντοδυναμίᾳ Σου ὡδήγησες τὰ ἀσθενῆ βήματά μου εἰς τὸν τόπον αὐτόν, διότι μοῦ ἤνοιξες τὸν δρόμον ὁ ὁποῖος μὲ ὁδηγεῖ πρὸς Σέ, διότι μὲ ἔφερες ἐδῶ διὰ νὰ ποτισθῶ μὲ τὰ θεῖα νάματα τῆς διδασκαλίας τοῦ Μονογενοῦς Υἱοῦ Σου. Διότι μοῦ ἔδωσες ἐν ἔργον νὰ ἐπιτελέσω, ἔργον διὰ τοῦ ὁποίου οὐχὶ μόνον τὸν ἑαυτόν μου θὰ ὠφελήσω μὲ τὴν βοήθειάν Σου καὶ ἰδικάς μου ἀνάγκας θὰ ἐξυπηρετήσω, ἀλλὰ θὰ προσφέρω καὶ τὰς μικράς μου ὑπηρεσίας εἰς τὸν ἁγιώτερον καὶ μεγαλειωδέστερον τῶν σκοπῶν μου. Μοῦ ἤνοιξες Μεγαλοδύναμε Θεὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς διὰ νὰ βλέπω τὰ μεγαλεῖα Σου.

Εὐλογημένον τὸ Ὄνομά Σου εἰς τὸν αἰῶνα.

Εὐλογημένοι ὑπὸ Σοῦ ἂς εἶναι καὶ οἱ φωτισθέντες ἐκ τοῦ Θείου φωτός Σου καὶ οἱ ὁποῖοι πρωτειργάσθησαν διὰ τὸ ἱερὸν τοῦτο ἔργον.

Εὐλογημένον ἂς εἶναι τὸ ὄνομα τοῦ Ἱεράρχου μας τοῦ διέποντος τὰς θρησκευτικοφυλετικὰς τύχας τῆς ὁμογενείας μας.

Εὐλογημένα ἂς εἶναι τὰ ὀνόματα τῶν χιλιάδων ἀδελφῶν ὁμογενῶν μας.

Μετ' αὐτὸν ὁ εἰσηγητὴς παρουσίασε τὸν τρίτον ὁμιλητὴν φοιτητὴν μὲ τὴν κώτθι εἰσήγησιν:

Περὶ τοῦ σκοποῦ τῆς ἱδρύσεως τῆς Σχολῆς μας καὶ τοῦ ἐνθουσιασμοῦ μὲ τὸν ὁποῖον περιεβάλομεν ἡμεῖς οἱ μαθηταὶ τὴν ἵδρυσιν αὐτῆς, θὰ μᾶς ἀναπτύξῃ ὁ ἀκόλουθος ὁμιλητὴς Κος Ἰωάννης Πάλλας.

Σεβασμιώτατε, Φίλοι ὁμογενεῖς,

Θεωρῶ τιμὴν μεγάλην καὶ ἐξαιρετικὴν ὅτι ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ ὁμιλήσω ἐνώπιον τόσων ὁμογενῶν χριστιανῶν κατὰ τὴν ἀξιομνημόνευτον ταύτην τελετὴν τῶν ἐνιαυσίων ἐξετάσεων τῆς Ἑλληνικῆς Προπαρ. Θεολ. Σχολῆς τῆς Σεβαστῆς ἡμῶν Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀμερικῆς. Νομίζω ὅτι εἶναι καὶ καθῆκόν μου ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ ταύτῃ νὰ εἴπω ὀλίγας λέξεις, ὡς Ἱεροσπουδαστής, ὡς φοιτητὴς τῆς Θεολ. ταύτης Σχολῆς.

Εἰς τὴν μικρὰν αὐτὴν ὁμιλίαν μου ἔχω ὑπ' ὄψιν νὰ ἀποφύγω θέμα, τοῦ ὁποίου ἡ ἀνάπτυξις νὰ εἶναι ἀποτέλεσμα μελέτης ἀπὸ βιβλία. Ἐπιθυμῶ νὰ ἐξετάσω, μὲ σκέψεις ἰδικάς μου, ἕνα θέμα γενικὸν καὶ ἐνδιαφέρον. Ἕνα ζήτημα τὸ ὁποῖον ὑπὸ διαφόρους μορφὰς ἐμφανίζεται εἰς συγκεντρώσεις ὁμογενῶν καὶ εἰς κηρύγματα ἐκκλησιῶν μας. Τὸ θέμα τοῦτο ἀφορᾷ εἰς τὴν νέαν Ἑλληνικὴν γενεάν.

Κατὰ τοὺς τελευταίους τούτους χρόνους τὸ ζήτημα τῆς νέας γενεᾶς ἐμελετήθη σοβαρῶς ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων ἐν Ἀμερικῇ. Ἡ δὲ Ἀρχιεπισκοπὴ καὶ τὸ Ἀνώτατον Ἐκπαιδευτικὸν Συμβούλιον κατέληξαν εἰς συμπεράσματα τὰ ὁποῖα ὡδήγησαν εἰς τὸ νὰ ἀποφασισθῇ ἡ Θεολογ. Σχολὴ τοῦ Πάμφρετ.

Εἰς τοὺς χρόνους ἐκείνους ἡ νέα γενεά, ἐν σχέσει πρὸς τὴν ἀξίαν τῶν Ἑλληνικῶν ἰδεωδῶν της, ἦτο ὡς νήπιον τὸ ὁποῖον αἰσθάνεται ἀλλὰ δὲ ἠμπορεῖ νὰ ἐκφράσῃ τί αἰσθάνεται. Δι' αὐτὸ παρεξηγεῖτο ὅτι τὰ Ἑλληνικὰ ἤθη καὶ ἔθιμα τὰ ἐθεώρει πράγματα ἀνόμοια καὶ ἀσυμβίβαστα μὲ τὴν ζωὴν εἰς τὴν χώραν αὐτήν. Τὴν πλανημένην αὐτὴν ἰδέαν περὶ τῆς νεολαίας, ὁ Ἑλληνισμὸς ἐν Ἀμερικῇ τὴν ἐνόμιζεν ὡς πραγματικότητα. Ἀπὸ τὴν ἀνησυχίαν δέ, τὸν φόβον καὶ τὴν ἀνυπομονησίαν των οἱ παλαιότεροι ὁμογενεῖς ἔφθασαν εἰς τὸ σημεῖον νὰ θεωρήσουν τὴν νέαν γενεὰν ἔνοχον ἀσεβείας πρὸς τὴν καταγωγήν της.

Ἡ παρεξήγησις αὐτὴ ἦτο ὠφέλιμος, διότι, ἤρχισε τότε ἕνας ἐθνικὸς καὶ ἐκκλησιαστικὸς ὀργασμός. Ὁ σπινθὴρ τῆς ἀγάπης πρὸς τὴν μητέρα Ἑλλάδα καὶ πρὸς τὴν Ὀρθόδοξον πίστιν ἤναψε φλόγας μέσα εἰς κάθε Ἑλληνικὴν ψυχήν· διὰ τοῦτο, μὲ κάθε τρόπον, ἀπεφάσισεν ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ νὰ ξανάψῃ αὐτὸν τὸν ἱερὸν σπινθῆρα καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τῶν τέκνων της.

Ἐπροχώρησε τότε εἰς τὸν ἀγῶνα καὶ ἀκόμη ἀγωνίζεται ἀδιακόπως. Ἀλλ' ἠκολούθησε καὶ ἡ σκιὰ τοῦ φόβου τῆς ἀποτυχίας νὰ συνοδεύῃ τὰς προσπαθείας της εἰς κάθε βῆμα τὸ ὁποῖον ἔκανε πρὸς τὸν ἀντικειμενικόν της σκοπόν. Ὁ Ἑλληνισμὸς ἐν Ἀμερικῇ εἶχε τὴν ὑποψίαν μήπως τὸ πλοῖον του ἀπομείνῃ χωρὶς κωπηλάτας καὶ σβύσῃ σιγὰ-σιγὰ ἡ Ἑλληνικὴ φυλὴ εἰς τὴν μεγάλην αὐτὴν χώραν. Μά, ὅταν ὑπάρχῃ πίστις ἀληθινή, κρημνίζεται κάθε ἐμπόδιον, χάνεται κάθε μορμολύκιον φόβου ἢ τρόμου καὶ ἴχνος ἀμφιβολίας καὶ συντελοῦνται ἔργα ἀγαθὰ καὶ ἁγνά.

Αὐτὸ συνέβη μὲ τὴν νέαν μας γενεάν! Οἱ φόβοι τῶν παλαιοτέρων δὲν δικαιολογοῦνται πλέον· τὴν ἀπόδειξιν μᾶς τὴν δίδει σήμερον ὁ ἐνθουσιασμὸς τῆς νεολαίας διὰ τὴν Θεολογικὴν Σχολήν. Οἱ ἐν Ἀμερικῇ ἐκπρόσωποι τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γενεᾶς, βλέποντες ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θὰ εἶναι οἱ μέλλοντες ἱερεῖς καὶ διδάσκαλοι νὰ εἶναι ἀπ' αὐτοὺς τοὺς ἰδίους, μὲ τὰς ἰδίας σκέψεις, τὰ ἴδια αἰσθήματα καὶ τὴν ἰδίαν πεῖραν, αἰσθάνονται περισσοτέραν ἐμπιστοσύνην, καὶ γνωρίζουν ὅτι μία ἀναγέννησις συντελεῖται εἰς τὰ στήθη τοῦ Ἑλληνισμοῦ τῆς χώρας ταύτης πρὸς τὸ καλὸν τῆς νέας γενεᾶς.

Εἰς ὅλας τὰς Ἑλληνικὰς Κοινότητας τὰς ὁποίας ἐπεσκέφθημεν, διεπιστώσαμεν, μετὰ χαρᾶς ὅτι ἡ νέα γενεὰ εἶναι πρόθυμος νὰ βοηθήσῃ εἰς τὴν συντελουμένην ἀναγέννησιν. Εἴδομεν εὐχαρίστως ὅτι καὶ σοβαρὰ προσοχὴ ἐδόθη ὑπὸ τῶν νέων καὶ νεανίδων τῆς Ἀμερικῆς πρὸς τὰ ἰδεώδη τῶν γονέων των καὶ ἐδείχθη ἐνδιαφέρον καὶ στοργικὸν βλέμμα εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικὴν ταύτην Σχολήν.

Ἡ Σχολὴ ἐλειτούργησεν ἐπὶ ἓν ἔτος καὶ ὡς ἀνατέλλων ἥλιος διαλύει τὴν τρομερὰν ὁμίχλην τῆς ἀγνοίας, ἡ ὁποία ἠμπόδιζε τὴν νέαν γενεὰν νὰ ἴδῃ καὶ νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ Ὀρθόδοξος Ἐκκλησία, ἡ Ἐκκλησία τῶν πατέρων μας εἶναι Ἐκκλησία μία, ἁγνὴ καὶ ἁγία· ὅτι ἡ γλῶσσα ἡ Ἑλληνικὴ εἶναι ἡ τιμιωτάτη, πλουσιωτάτη καὶ ὠφελιμωτάτη εἰς τὸν κόσμον τοῦτον. Διὰ τῆς Σχολῆς ταύτης ἀπεκτήθη μεγάλη δύναμις κατὰ πάσης κακῆς ἐπιρροῆς ἡ ὁποία ἐκινδύνευσε νὰ καταστρέψῃ τὸν ἴσιον δρόμον τῆς νεολαίας μας ἐν Ἀμερικῇ.

Ἀλλὰ διὰ τὸν στρατὸν ὁ ὁποῖος εἶναι ὡπλισμένος μὲ πίστιν καὶ ἀφοσίωσιν θὰ φανῇ πάντοτε τὸ σύμβολον τῆς νίκης εἰς τὸν οὐρανόν.

Ὅσῳ παρέρχεται ὁ καιρὸς ἐξακολουθεῖ συστηματικώτερα ὁ ἐθνικὸς καὶ θρησκευτικὸς ἀγών. Μὲ τέτοιαν πίστιν καὶ τέτοιαν ἐργασίαν εἴμεθα βέβαιοι ὅτι δὲν σφάλλομεν ἐὰν ἀπὸ τώρα ἀκόμη φωνάξωμεν, «Νενικήκαμεν!»

Καὶ πάλιν ὁ εἰσηγητὴς κ. Ἰ. Χόνδρος διὰ τῆς ἀκολούθου μικρᾶς εἰσηγήσεως παρουσίασε τέταρ-

τον ὁμιλητὴν τὸν κ. Κωνσταντῖνον Ἀνδρέου, ἐκ Denver, Colorado.

Ἔπειτα ἀπὸ τὰς ἐντυπώσεις τῶν μαθητῶν ποὺ μᾶς ἀνέπτυξεν ὁ Κος Ζαννέτος, εἶναι ἀνάγκη νὰ κατατοπισθῶμεν καὶ εἰς τὰ ἰδανικὰ τῶν μαθητῶν καὶ εἰς τοὺς ὁραματισμούς των διὰ τὸ μέλλον τῆς Σχολῆς μας. Αὐτὰ θὰ μᾶς τὰ ἀναπτύξῃ ὁ Κος Κωνσταντῖνος Ἀνδρέου μὲ τὸ θέμα του, «Οἱ Πρῶτοι Δεκατέσσαρες» ἢ ἡ Τάξις τῶν Δεκατεσσάρων.

Η ΤΑΞΙΣ ΤΩΝ ΔΕΚΑΤΕΣΣΑΡΩΝ

Σεβασμιώτατε Ἀρχιεπίσκοπε, Θεοφιλέστατε Ἐπίσκοπε καὶ Σχολάρχα, Κυρίαι καὶ Κύριοι,

Ἡ Θεία Πρόνοια ἐδιάλεξεν αὐτὴν τὴν ἐποχὴν διὰ νὰ στεφανώσῃ τὴν προσπάθειαν τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ. Διὰ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς ἡμῶν ἅπλωσε ἡ ὁμογένεια τὸ χέρι της καὶ ἐμάζευσε δεκατέσσαρα θλαστάρια τοῦ ὡραίου Ἑλληνικοῦ θάμνου ἀπὸ τὸν ἀνθόκηπον τῆς Ἀμερικῆς. Ἐπῆρε τὰ θλαστάρια αὐτὰ καὶ τὰ ἐφύτευσεν εἰς ἕνα παράδεισον ὑπὸ τὴν ἐπίθλεψίν της, καὶ μὲ αὐτὰ ἐσχημάτισε τὴν τάξιν τῶν «Δεκατεσσάρων». Αὐτὸς ὁ παράδεισος εἶναι ὁ τόπος εἰς τὸν ὁποῖον ἔχομεν συναθροισθῆ σήμερον· τὰ δεκατέσσαρα θλαστάρια εἶναι οἱ πρῶτοι μαθηταὶ τῆς Σχολῆς.

Ἡ Σχολὴ καθὼς θλέπετε ἔχει τοποθεσίαν μακρὰν τῆς πολυάσχολης κοινωνικῆς ζωῆς. Καὶ εἰς αὐτὸ τὸ προσὸν ὀφείλει ἡ Σχολὴ ἀρκετὸν μέρος ἀπὸ τὴν πρόοδον ποὺ ἔχει κάμῃ καὶ τὴν ὁποίαν, ἂν κρίνητε σήμερον μὲ στοργικὸν ὀφθαλμόν, θὰ τὴν διακρίνητε ἀσφαλῶς. Ἐδῶ μακρὰν ἀπὸ τὰς στενοχωρίας τοῦ κόσμου, ἡ τάξις τῶν δεκατεσσάρων, ὡσὰν τοὺς μεγάλους ἀναχωρητὰς καταρτίζεται πνευματικῶς, ὁπλίζεται διανοητικῶς, ἰσχυροποιεῖται ψυχικῶς καὶ προπαρασκευάζεται διὰ νὰ ἐξέλθῃ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν κοινωνίαν νὰ συνεργασθῇ μαζύ της· νὰ δώσῃ εἰς τὴν διάθεσίν της τὰς δυνάμεις ποὺ ἀπέκτησε· καὶ νὰ τὴν ἐξυπηρετήσῃ πρὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὴν ἐπιτυχίαν τῶν ἰδανικῶν της.

Μίαν ἡμέραν κατὰ τὰ τέλη τοῦ Σεπτεμβρίου ἡ ὁμὰς αὐτὴ τῶν δεκατεσσάρων κατηρτίσθη διὰ πρώτην φορὰν εἰς τάξιν, διὰ νὰ γράψῃ τὴν πρώτην σελίδα τῆν ἱστορίας μιᾶς πολυσημάντου θρησκευτικῆς καὶ ἐκπαιδευτικῆς κινήσεως.

Οἱ μαθηταὶ ἦσαν ξένοι μεταξὺ ξένων, καὶ αἱ πρῶται ἡμέραι ἦσαν δύσκολοι. Φαντασθῆτε δεκατέσσαρας νέους ἕκαστος ἀπὸ διάφορον πόλιν· καὶ μερικοὶ ἀπὸ περιφερείας, αἱ ὁποῖαι ἀπέχουν ἡμέρας ἡ μία ἀπὸ τὴν ἄλλην, μὲ συνηθείας ἐντελῶς διαφορετικάς, συνηθροισμένους εἰς ἕνα νέον περιθάλλον. Πόσα εἶχε νὰ πληροφορηθῇ ὁ ἕνας ἀπὸ τὸν ἄλλον!

Ὅταν ὅμως οἱ δεκατέσσαρες ἐγνωρίσθησαν μεταξύ των καὶ ἐνεπιστεύθησαν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον, ἡ σκηνὴ ἤλλαξεν—οἱ ξένοι ἔγιναν φίλοι, οἱ φίλοι ἀδελφοί,—καὶ τὸ περιθάλλον ἤνοιξε τοὺς θραχίονάς του καὶ τοὺς ἔσφιγξε εἰς τὴν θερμὴν ἀγκάλην του μὲ στοργικὴν ἀγάπην. Τὸ ἐνδιαφέρον ὅλων τῶν μαθητῶν ἤναψε καὶ τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο μία μεγάλη πρόοδος. Ἡ Σχολὴ ἤρχισε νὰ λειτουργῇ μὲ παραδειγματικὴν τάξιν, μὲ πειθαρχίαν, ἡ ὁποία μᾶς ἦτο σχεδὸν ἄγνωστος πρίν, καὶ μὲ ἁρμονίαν.

Τοὺς καθηγητάς, οἱ ὁποῖοι ἔδωσαν πνευματικὴν τρο-

(Συνέχεια εἰς τὴν 14ην σελ.)

Ἐπισκόπου Βοστώνης
Ἀθηναγόρου

ΔΡΑΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΤΗΣ Θ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ

Εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον ἐφθάσαμεν εἰς τὸ σημεῖον κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ Ἱερεὺς κρατῶν τὰ προτεθειμένα ἀλλ' ὄχι ἀκόμη μετουσιωμένα, τίμια δῶρα, ἐξέρχεται ἀπὸ τὴν πλαγιανὴν θύραν τοῦ Ἁγίου Βήματος.

Ἡ εἴσοδος αὕτη (ἢ καλύτερα ἡ ἔξοδος αὕτη ὡς ἀπέδειξα εἰς τὸ προηγούμενον) πρέπει νὰ εἶνε ἐντυπωτική, ὡραία, παθοποιητική. Ἐπιμένομεν δὲ ὅτι εἶναι πρὸ παντὸς ἀνάγκη νὰ σταματήσῃ ἡ ἀνιαρὰ ἐκφώνησις κατ' αὐτὴν ὀνομάτων ζώντων ἢ τεθνεώτων ὑπὸ τοῦ Ἱερέως.*

Διὰ νὰ σχεδιαγραφήσωμεν ὅμως τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ γίνεται, διὰ νὰ παραγάγῃ τὴν ἐντύπωσιν αὐτήν, εἶνε ἀνάγκη νὰ ξεχωρίσωμεν τὴν εἴσοδον αὐτὴν ὅ-

---

Σημ.—Πολὺς λόγος ἔγινε κατὰ τὰς περασμένας δεκαετηρίδας καὶ γίνεται ἀκόμη σήμερον περὶ τοῦ ἐὰν πρέπῃ νὰ γίνηται μηνμόνευσις ὀνομάτων κατὰ τὴν Μεγ. Εἴσοδον. Ἡ δὲ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ πολλοὶ κατὰ τόπους Ἐπίσκοποι ἐξέδωκαν ἐγκυκλίους διὰ τῶν ὁποίων ἀπηγορεύθη ἡ μνημόνευσις ὀνομάτων κατ' αὐτήν.

Διὰ νὰ κατανοήσωμεν περὶ τοῦ ὀρθοῦ ἢ σφαλεροῦ τῆς μνημονεύσεως πρέπει νὰ ἀνατρέξωμεν εἰς τὴν Ἀρχαίαν Λειτουργίαν.

Εἰς ἄλλο ἄρθρον ἀνεπτύξαμεν ὅτι ἡ πραγματικὴ ἀρχὴ τῆς Θείας Λειτουργίας κατὰ τοὺς ἀρχαιοτέρους χρόνους ἦτο ἀπὸ τὸ σημεῖον κατὰ τὸ ὁποῖον ἔφευγαν οἱ Κατηχούμενοι, ἀκροώμενοι ὑποπίπτοντες ἢ γόνυ κλίνοντες, δηλ. ὅσοι δὲν ἐθεωροῦντο ἀπολύτως παραδεκτοὶ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας καὶ κατάλληλοι νὰ παρακολουθήσουν καὶ νὰ μετάσχουν τῆς Θείας Λειτουργίας.

Ὅταν αὐτοὶ ἔφευγον μὲ τὴν εἰδοποίησιν τοῦ ἱερέως «ὅσοι Κατηχούμενοι προσέλθετε (ἀπομακρύνθητε) μή τις τῶν κατηχουμένων (μείνῃ)» τότε ἐγένετο ἡ προσφορά. Δηλ. οἱ πιστοὶ ἔφερναν τοὺς ἄρτους καὶ τὸν οἶνον (πολλοὺς ἄρτους ὡς δῶρον τοῦ καθενὸς εἰς τὴν Ἐκκλησίαν ὅπως γίνεται εἰς τὰς πανηγύρεις τῶν Ἰ. Ναῶν ἐν Ἑλλάδι καὶ πρὸ πάντων εἰς Ἐξωκκλήσια ὅπου γίνεται καλοκαιρινὴ πανήγυρις καὶ εἰς τοὺς προσκυνητὰς δίδεται κοινὸν γεῦμα καὶ τὰ περισσεύσαντα πρόσφορα).

Αὐτοὶ οἱ ἄρτοι, ἡ προσφορὰ τῶν πιστῶν, ἐτίθεντο εἰς τραπέζια πρὸ τοῦ Ἁγίου Βήματος ἐμπρὸς ἀπὸ τὸ Ἐκκλησίασμα εἰς τὸν Σολέαν. Ἀπ' ἐκεῖ δὲ οἱ διάκονοι καὶ ἱερεῖς εἰσήγαγον εἰς τὸ Ἅγ. Βῆμα τοὺς ἄρτους καὶ τοὺς ἔθετον ἐπάνω εἰς τὸ Θυσιαστήριον μὲ κάποιον λειτανευτικὸν τρόπον· ὡς ἀνεπτύξαμεν δὲ εἰς τὸ προηγούμενον ἄρθρον τοῦτο ἐλέγετο Μεγάλη Εἴσοδος. Αὐτὴν τὴν ἁπλῆν μεταφορὰν τῶν προτεθειμένων δώρων (ἀπὸ τὸ ἔξω τοῦ Ἁγ. Βήματος μέρος, μέσα εἰς τὸ Ἅγιον Βῆμα) τὴν ἀντικατέστησε κατόπιν καὶ μέχρι σήμερον ἡ μεταφορά, ἡ ἔξοδος τῶν προτεθειμένων τιμίων δώρων ἀπὸ τὴν Ἰ. Πρόθεσιν εἰς τὸν Σολέαν καὶ ἐκρατήσαμεν τὸ ἴδιον ὄνομα «Μεγάλη Εἴσοδος».

Ἀλλ' εἰς τὴν ἀρχαίαν Λειτουργίαν, ἡ ὁποία ἤρχιζε πραγματικῶς ἀπὸ τὴν στιγμὴν ποὺ οἱ πιστοὶ ἔφερναν τὰ πρόσφορά των διὰ νὰ εἰσαχθοῦν κατόπιν εἰς τὸ θυσιαστήριον, ὁ ἱερεὺς ἐδέετο ὑπὲρ τῶν πιστῶν οἱ ὁποῖοι τὰ ἔφερναν, δηλ. ἐμνημόνευε τὰ ὀνόματά των, καὶ τὰ τῶν ψυχῶν τῶν νεκρῶν των ὑπὲρ ἀναπαύσεως. Ἐπομένως πολὺ σωστὰ ἠμποροῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι εἰς τὴν ἀρχαίαν Ἐκκλησίαν ἐγίνετο μνημόνευσις ὀνομάτων κατὰ τὴν Μεγάλην Εἴσοδον. Ἀλλ' ἡ Μεγ. Εἴσοδος ἐγίνετο εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς Θ. Λειτουργίας ἢ ὀρθότερον πρὶν ἀρχίσῃ ἡ Λειτουργία καὶ ἡ μνημόνευσις ἐγίνετο ὅταν προετίθεντο τὰ δῶρα, αἱ προσφοραί. Ἡ πρᾶξις ὅμως αὐτή, ἡ ὁποία δὲν γίνεται κατὰ τὴν Μεγ. Εἴ-

ταν λειτουργῇ 'Αρχιερεὺς ἀπὸ τὴν ἰδίαν αὐτήν, ἀλλὰ διαφοροτρόπως γινομένην, ὅταν λειτουργῇ μόνος 'Ιερεύς.

"Οταν λειτουργῇ 'Αρχιερεὺς τὸ παραστατικὸν μέρος τῆς Εἰσόδου εἶνε μεγαλοπρεπέστατον· ὅλα συμβάλλουν εἰς τοῦτο. α') Αὐτὴ ἡ παρουσία τοῦ ἱεροφορούντος 'Αρχιερέως. β') Ἡ συνήθης παρουσία τοῦ διακόνου τοῦ ὁποίου ἡ συμμετοχὴ εἰς τὴν ἀναπαράστασιν τοῦ Θείου δράματος τοῦ Γολγοθᾶ δίδει τεταρταγωνιστὴν εἰς τὸ δρᾶμα καὶ τὸ παρουσιάζει πλουσιώτερον, ἀρτιώτερον, εἰς ἐμφάνισιν καὶ ἐκτέλεσιν. γ') Ἡ ἐξαιρετικὴ φροντὶς ἡ ὁποία λαμβάνεται οὕτως ὥστε νὰ ὑπάρχουν περισσότερα ἀπὸ δύο παιδιὰ διὰ τὰς λαμπάδας, τὰ ἑξαπτέρυγα, τὸν σταυρόν, τὰ δικηροτρίκηρα καὶ τὸ θυμιατὸν καὶ δ') Ἡ κάπως διαλογικὴ στιχομυθία Διακόνου καὶ 'Ιερέως μετὰ τοῦ 'Αρχιερέως.

'Ο 'Αρχιερεὺς χωρὶς ὠμόφορον καὶ ἀσκεπὴς παρουσιάζεται εἰς τὴν 'Ωραίαν Πύλην, ὅταν ἡ λιτανεία τῶν τιμίων δώρων ἐκκινῇ ἀπὸ τὴν πλαγίαν θύραν. 'Ο διάκονος ἐκφωνεῖ τὸ «Πάντων ἡμῶν μνήσθητι Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ» προηγεῖται τῆς λιτανείας ὁ σταυρὸς μὲ τὰ ἑξαπτέρυγα καὶ λαμπάδας· ἀμέσως μετ' αὐτὰ ἀκολουθεῖ ἕνας ἱερεὺς (ἐὰν ὑπάρχουν περισσότεροι τοῦ ἑνὸς εἷ δ' ἄλλως ἕνας ἔφηβος ρασοφορῶν) μὲ τὸ ὠμόφορον ἁπλωμένον εἰς τοὺς βραχίονάς του καὶ προχωρῶν πρὸς τὸν 'Αρχιερέα τοῦ τὸ ἐναποθέτει ἐπὶ τῶν ὤμων του. Τότε ὁ κρατῶν τὸ θυμιατὸν τὸ δίδει εἰς τὸν 'Αρχιερέα, ὅστις θυμιᾷ ἀμέσως τὰ εἰς τὸ 'Ιερὸν Δισκάριον δῶρα, τὸ ὁποῖον κρατεῖ ὁ διάκονος ὁ ὁποῖος βλέπων πρὸς τὸν 'Αρχιερέα ἐκφωνεῖ τὸ «Τῆς 'Αρχιερωσύνης σου μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων» κατόπιν προχωρεῖ πρὸς αὐτὸν καὶ τοῦ ἐγχειρίζει τὸ 'Ιερὸν Δισκάριον.

'Ο 'Αρχιερεὺς μνημονεύει πάντων τῶν εὐσεβῶν καὶ 'Ορθοδόξων Χριστιανῶν, Βασιλέων, ἢ Προέδρων Δημοκρατίας, ἐφόρων, συνδρομητῶν, ἐνοριτῶν τοῦ 'Ιεροῦ Ναοῦ καὶ πάντων τῶν προσελθόντων κατὰ τὴν θείαν ἐκείνην μυσταγωγίαν.

Κατόπιν ἐναποθέτων αὐτὸ ἐπὶ τῆς 'Αγίας Τραπέζης ἐπαναλαμβάνει διὰ τὸ 'Ι. Ποτήριον, τὸ θυμίαμα καὶ ὁ ἱερεὺς ὅστις κρατεῖ αὐτό, ἐκφωνεῖ τὸ «Τῆς 'Αρχιερωσύνης σου μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς κλπ» καὶ ἐγχειρίζει αὐτὸ εἰς τὸν 'Αρχιερέα. Οὗτος μνημονεύει τῶν τεθνεώτων, πάντων τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως, ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων εὐσεβῶν καὶ 'Ορθοδόξων Χριστιανῶν καὶ τότε εἰσέρχονται ὅλοι εἰς τὸ "Αγιον Βῆμα, ὁ μὲν διάκονος καὶ ὁ 'Ιερεὺς διὰ τῆς 'Ωραίας Πύλης, οἱ δὲ λαμπαδοῦχοι κλπ., ἀπὸ τὰς δύο πλαγίας θύρας ἀλλ' ἐν κοσμιότητι καὶ τάξει.

σοδον, γίνεται εἰς τὴν 'Ι. Προσκομιδήν, τὴν ὁποίαν ὁ 'Ιερεὺς τελεῖ μυστικῶς μέσα εἰς τὸ "Αγιον Βῆμα πρὸ τοῦ «Εὐλογημένη ἡ Βασιλεία τοῦ Πατρὸς» μὲ τὸ ὁποῖον ἀρχίζει ἡ Θεία Λειτουργία.

Κατ' αὐτὴν ὁ ἱερεὺς θέτει μερίδας εἰς τὸ 'Ιερ. Δισκάριον ὑπερ ὑγείας ἐκείνων ποὺ ἔφεραν πρόσφορον καὶ ὀνόματα καὶ ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῶν ψυχῶν τῶν νεκρῶν των. 'Επομένως ἀφ' οὗ γίνεται ἡ μνημόνευσις τῶν ὀνομάτων εἰς τὴν 'Ι. Πρόθεσιν, περιττεύει καθολοκληρίαν νὰ ἐπαναληφθῇ ἡ μνημόνευσις ἐκφώνως εἰς τὴν Μεγ. Εἴσοδον, ὅταν «βγαίνουν τὰ "Αγια». Καὶ δὲν εἶνε μόνον περιττὴ ἀλλὰ καὶ ἀνιαρὰ ἡ μνημόνευσις ὀνομάτων καὶ μάλιστα πολλῶν κάποτε καθ' ἣν στιγμὴν μένει ἀκίνητον καὶ σχεδὸν μὲ συγκρατημένην τὴν πνοήν του τὸ 'Εκκλησίασμα. 'Επὶ πλέον συντρίβει τὴν μυστικοπάθειαν καί καλλιτεχνίαν τῆς Μεγ. Εἰσόδου, ὡς ἑνὸς ὡραιοτάτου μέρους τοῦ Θείου δράματος.

Δι' αὐτὸ πολὺ ὀρθῶς, ἀπηγορεύθη διότι δὲν ἐξυπηρετεῖ ἄλλο τίποτε παρὰ μόνον τὴν ματαιοδοξίαν ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐπειδὴ ἔδωκαν ἓν πρόσφορον καί ἴσως μερικὲς δεκάρες εἰς τὸν ἱερέα, φαντάζονται ὅτι ἡ πρᾶξις των αὐτὴ πρέπει νὰ διαλαληθῇ εἰς τὸ 'Εκκλησίασμα ὑπὸ τοῦ 'Ιερέως.

'Αλλ' εἶπα προηγουμένως ὅτι, ὅταν λειτουργῇ ὁ 'Αρχιερεύς, μνημονεύει «τῶν εὐσεβῶν καὶ ὀρθοδόξων Χριστιανῶν, τῶν Βασιλέων, τῶν ἐφόρων, συνδρομητῶν καί ἐνοριτῶν τοῦ 'Ι. Ναοῦ, τῶν ἐπ' ἐλπίδι ἀναστάσεως, ζωῆς αἰωνίου κεκοιμημένων».

Εἰς αὐτὸ ἔχομεν νὰ παρατηρήσωμεν δύο τινά:

α'. "Οτι τὸ σύστημα αὐτὸ εἶνε νεώτατον, μόλις τὸν 18ον αἰῶνα εἰσελθόν. 'Ο κ. Παν. Τρεμπέας εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν Τριῶν Λειτουργιῶν λέγει:

> «Τὸ ἐν τῇ Μεγάλῃ Εἰσόδῳ γινόμενον σήμερον μνη»μόσυνον, εἴτε ὑπὸ τοῦ ἱερέως ἐν τῷ μέσῳ τοῦ Ναοῦ, »εἴτε ὑπὸ τοῦ 'Αρχιερέως ἀπὸ τῆς ὡραίας Πύλης, ὑπ' »οὐδενὸς κώδικος μαρτυρεῖται. Ἐφ' ὅσον δὲ δυνάμεθα »νὰ συμπεράνωμεν ἐκ τῆς σιωπῆς ταύτης, ἤρξατο εἰσα»γόμενον ἐν τῇ λειτουργικῇ χρήσει τελευτῶντος τοῦ 18ου »αἰῶνος».

Εἰς δύο ὅμως κώδικας τοῦ 17ου αἰῶνος τοὺς C καὶ S, ὑπάρχει ἡ διάταξις, καθ' ἣν κατὰ τὴν Μεγ. Εἴσοδον, ὁ διάκονος ἐκφωνεῖ: «Μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ Βασιλείᾳ αὐτοῦ, τοῦ εὐσεβεστάτου καὶ κραταιστάτου αὐτοκράτορος πασῶν τῶν Ρωσσιῶν καὶ ὁ 'Ιερεὺς ἐξακολουθεῖ: «Καὶ τῆς σεπτῆς συζύγου αὐτοῦ εὐσεβεστάτης αὐτοκρατείρας.... μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ πάντοτε.... καὶ τοῦ διαδόχου αὐτοῦ.... μνησθείη Κύριος ὁ Θεὸς....» ὁ Διάκονος ἐπαναλαμβάνει: «Καὶ τῆς 'Ιερᾶς ἡμῶν διοικούσης Συνόδου καὶ τοῦ Μητροπολίτου ἡμῶν μνησθείη Κύριος ὁ Θεός....» Καὶ ὁ 'Ιερεὺς τελειώνει προσθέτων: «Καὶ πάντων ἡμῶν, πιστῶν χριστιανῶν μνησθείη Κύριος....»

'Ο 17ος αἰὼν εἶνε μέσα εἰς τοὺς αἰῶνας καθ' οὓς ὁ Οἰκουμ. θρόνος καθὼς καὶ τὰ λοιπὰ τρία Πατριαρχεῖα ἦσαν ὑπὸ τὴν δουλείαν, ὁ δὲ Αὐτοκράτωρ τῆς Ρωσσίας ἦτο ὁ προστάτης τῶν 'Ορθοδόξων ὅλων, πιεζομένων ὄχι μόνον ὑπὸ τῶν Τουρκικῶν Κυβερνήσεων, ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τῶν Προπαγανδῶν τῆς Ρωμαϊκῆς 'Εκκλησίας ἧς ἀδάμαστος προστάτης ἦτο τότε ὁ ἰσχυρότατος Βασιλεὺς τῆς Γαλλίας.

"Ητο λοιπὸν φυσικὸν νὰ δέωνται οἱ 'Ορθόδοξοι κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς Θ. Λειτουργίας ὑπὲρ τῆς Ρωσσικῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας καὶ ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν Μεγ. Εἴσοδον. Αὐτὸ δὲ ἐξακολουθῆσαν ἐπ' ἀρκετὸν ἀντικατεστάθη εἰς τὸ 'Ελληνικὸν Βασίλειον διὰ μνημονεύσεως τοῦ Βασιλέως τῶν 'Ελλήνων καὶ τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ. Δὲν ἀπάδει δὲ διόλου ἡ μνημόνευσις καὶ τῶν διοικούντων καὶ ἐνοριτῶν γενικῶς καθὼς καί τῶν ὑπὲρ τῆς πίστεως καὶ τῆς πατρίδος ἡμῶν πεσόντων.

β'. Κατ' οὐδένα λόγον δὲν πρέπει νὰ γίνεται κατάχρησις καὶ νὰ διαρκῇ ἡ μνημόνευσις ἐπὶ πολύ, μνημονευομένων ἐν λεπτομερείαις ἀτόμων ἢ ὁμάδων, συλλόγων, ὀργανώσεων, κλπ. Οὐδεὶς ἀπολύτως λόγος συντρέχει διὰ νὰ κολακεύηται ἡ ματαιοδοξία τούτων καί οὐδὲν δικαιολογεῖ τοῦτο.

ΔΗΛΩΣΙΣ

ΠΑΡΑΚΑΛΟΥΝΤΑΙ οἱ Ἱερατ. Προϊστάμενοι, Ἱεροψάλται, καὶ Διοικ. Συμβούλια τῶν Κοινοτήτων ὅπως μᾶς ἀποστέλλωσιν φωτογραφίας τῆς Χορωδίας τῶν Ἐκκλησιῶν των πρὸς δημοσίευσιν εἰς τὸ ἐξώφυλλον τοῦ «Ὀρθοδόξου Παρατηρητοῦ».

'Αρχιμ. Γ. Π.

ΤΟ «ΒΙΒΛΙΟΝ»

Λέγουν ὅτι ὁ SIR WALTER SCOTT, διαρκούσης μιᾶς ἀσθενείας του, εἶπεν εἰς τοὺς γύρω του νὰ τοῦ διαβάσουν «ἀ π ὸ τ ὸ β ι β λ ί ο ν». Καὶ ὅταν τὸν ἠρώτησαν «ποῖον βιβλίον;» ἀπήντησεν: ὑπάρχει ἕν μόνον βιβλίον, τὸ «Βιβλίον». Μάλιστα! Εἰς ὅλον τὸν κόσμον εἶνε γνωστὸν ὡς «Τὸ Βιβλίον».

Πράγματι! Ὅλα τὰ ἄλλα βιβλία εἶνε ἁπλᾶ φύλλα. Μόνον ἡ Βίβλος εἶνε τὸ τέλειον Βιβλίον. Εἶνε τὸ αἰώνιον Βιβλίον. Εἶνε ἡ φωνὴ ἐνῷ ὅλα τὰ ἄλλα εἶνε ἁπλῶς ἀντηχήσεις. Εἶνε τὸ Βιβλίον τὸ ὁποῖον στέκει ὑψηλά· ὑπεράνω μομφῆς· μεγαλειῶδες· ὑψηλότερον ὅλων τῶν ἄλλων βιβλίων ὅσον ὑψηλότερον εὑρίσκεται ὁ οὐρανὸς ὑπεράνω τῆς γῆς, ὅσον ὑψηλότερον εὑρίσκεται ὁ Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ἀπὸ τοὺς υἱοὺς τῶν ἀνθρώπων· θεόπνευστον καὶ ἅγιον μὲ πλήρη τὴν σημασίαν τῆς λέξεως, τὴν στενὴν καὶ τὴν εὐρυτέραν.

Εἶνε θαυμάσιος καὶ ὑπερφυσικὸς ὁ τρόπος τοῦ σχηματισμοῦ του, ἐν πρώτοις. Διότι οὐδεμία ἐντολὴ ἐδόθη εἰς κανένα διὰ νὰ γράψῃ τὸ βιβλίον αὐτό· οὔτε κατεστρώθη ὡρισμένον ἐκ τῶν προτέρων, σχεδιάγραμμα ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ποὺ τὸ ἔγραψαν. Εἶνε πράγματι μυστηριώδης ὁ τρόπος μὲ τὸν ὁποῖον τὸ βιβλίον αὐτὸ κατηρτίσθη βαθμηδόν. 'Ολίγον κατ' ὀλίγον, μικρὸν κατὰ μικρόν, δεκαετηρίδας κατόπιν δεκαετηρίδων, προσῆλθεν εἰς φῶς «πολυμερῶς καὶ πολυτρόπως» ὅπως θὰ ἐλέγομεν, γραφὲν ἀπὸ διαφόρους συγγραφεῖς, χωρὶς νὰ ἔχουν πρόθεσιν νὰ καταρτίσουν ἕν καὶ τὸ αὐτό, ὁλόκληρον, βιβλίον. 'Ο ἕνας ἔγραψε τὸ ἕν μέρος εἰς τὴν 'Ασίαν, ἄλλος εἰς τὴν 'Ελλάδα, ἄλλος εἰς τὴν 'Αραβίαν, ἄλλος εἰς τὴν 'Ιταλίαν καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς.

Ἂν πάρωμεν τώρα ἕν ἄλλο οἱοδήποτε βιβλίον, γνωρίζομεν πῶς ἐγράφη καὶ πόθεν προῆλθεν: Εἰς τὰς περισσοτέρας τῶν περιστάσεων ὁ συγγραφεὺς ἀποφασίζει νὰ συντάξῃ, συγκεντρώνει τὰς σκέψεις, μαζεύει τὸ ὑλικόν, τὸ γράφει ὁ ἴδιος ἢ τὸ ὑπαγορεύει, τὸ ἐκτυπώνει καὶ ἡ ἔκδοσίς του συμπληρώνεται εἰς 5 ἢ εἰς 6 μῆνας ἢ εἰς ἕν ἔτος. 'Υπὸ τὰς συνήθεις σημερινὰς περιστάσεις ἕν βιβλίον δὲν ἀπαιτεῖ ἄνω τῶν 2 ἢ 3 ἐτῶν διὰ νὰ ἴδῃ φῶς καίτοι ὑπάρχουν παραδείγματα βιβλίων διὰ τὰ ὁποῖα ἀσφαλῶς ἐδαπανήθησαν περισσότερα ἔτη. 'Αλλά, γενικῶς εἰπεῖν, τὸ κατὰ μέσον ὅρον βιβλίον καταρτίζεται, συνήθως, ἀπὸ ἕν πρόσωπον διαρκούσης τῆς γενεᾶς του.

Ἂς ἔλθωμεν τώρα εἰς τὴν 'Αγίαν Γραφήν, Παλαιὰν καὶ Καινὴν Διαθήκην. Τὸ σύνολον τοῦ Βιβλίου αὐτοῦ, ἐφ' ὅσον τοὐλάχιστον γνωρίζομεν, ἀπήτησε 1400 περίπου ἔτη καὶ 60 γενεὰς διὰ νὰ καταρτισθῇ ἐν τῷ συνόλῳ του. Σιγὰ καὶ σιωπηλὰ ηὔξησε τὸ Μέγα αὐτὸ Βιβλίον. ,Εδῶ ὀλίγον· ἐκεῖ ἀκόμη ὀλίγον· ἐδῶ ἕν νόημα, ἐκεῖ μία βιογραφία· ἐδῶ ἕν ποίημα, ἐκεῖ μία βιογραφία· ἐδῶ μία ἐπιστολή, ἐκεῖ ἕνας νόμος· καὶ ἐπὶ τέλους ἐν τῇ πορείᾳ τοῦ καιροῦ, χωρὶς κανένα θόρυβον καὶ διαφημίσεις, προῆλθε τὸ Βιβλίον αὐτό, πλῆρες καὶ τέλειον εἰς ἕνα κόσμον ἔχοντα μεγίστην ἀνάγκην αὐτοῦ.

Ὅταν ὁ Μωϋσῆς ἀπέθανε, φαίνεται ὅτι μόνον 5 ἢ 6 τὸ πολὺ τεμάχια τοῦ βιβλίου αὐτοῦ ὑπῆρχον. Ὅταν ὁ Δαβὶδ ἐγένετο Βασιλεὺς μερικὰ ἀκόμη τεμάχια προσετέθησαν. 'Ο ἕνας μὲ τὸν ἄλλον, Νομοθέται, Προφῆται, Ἱερεῖς καὶ Πρίγκηπες προσέθεσαν τὸ μέρος των μέχρι ὅτου, ἐν τῇ ἐξελίξει τοῦ χρόνου, τὸ ὅλον βιβλίον τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης ἐγράφη ἐν τῇ ὁλότητί του, ὅπως ἀκριβῶς τὸ ἔχομεν σήμερον πλῆρες καὶ ἀνέπαφον, χωρὶς νὰ τολμήσῃ κανείς, σήμερον καὶ διὰ μέσου τῶν αἰώνων, νὰ ἀλλοιώσῃ κἄτι εἰς τὸ ὅλον κείμενον ἢ νὰ προσθέσῃ κἄτι.

'Αλλ' ἡ Καινὴ Διαθήκη, ἐν τῷ καταρτισμῷ της, ἐμφανίζει τολμηρότερον θαῦμα. Οἱ 'Ιουδαῖοι, ὅπως ὅλοι γνωρίζομεν, ἦσαν λαὸς ποὺ συνήθως δὲν ἔγραφε. 'Η τάσις των ἦτο νὰ ὁμιλοῦν, νὰ συζητοῦν, νὰ ἐπιχειρηματολογοῦν, ἀλλ' ὄχι καὶ νὰ γράφουν· ἀπέφευγον τὸ φιλολογικὸν καὶ τὸ συγγραφικὸν ἔργον. 'Εξαίρεσιν ἔκαμινε μόνον ὁ 'Ιώσηπος. 'Ο 'Ιησοῦς Χριστὸς δὲν ἔγραψεν οὔτε μίαν λέξιν πρὸς δημοσίευσιν, ἐφ' ὅσον μέχρι σήμερον γνωρίζομεν τοὐλάχιστον. Καὶ εἰς τὰ ἴχνη 'Εκείνου ἐβάδιζον καὶ οἱ μαθηταί Του, οἱ ὁποῖοι, ἐννοεῖται, ἦσαν 'Ιουδαῖοι. Καὶ ἐπὶ 55 σχεδὸν ἔτη μετὰ τὴν γέννησιν τοῦ Χριστοῦ δὲν εἶχε γραφῇ οὔτε γραμμὴ τῆς Καινῆς Διαθήκης. 'Αλλ' ἀργότερον, διὰ τῆς μυστηριώδους κατευθύνσεως τοῦ Παναγίου Πνεύματος καὶ τοῦ ἀπ' αἰώνων σχεδίου τῆς βουλῆς τοῦ Θεοῦ, χωρὶς ὡρισμένον διάγραμμα, τεμάχιον πρὸς τεμάχιον, ἐπιστολὴ πρὸς ἐπιστολήν, προῆλθεν ἡ Καινὴ Διαθήκη.

Εἶνε ὅμως γνωστὸν ὅτι δὲν προϋπῆρχεν ὡρισμένον σχέδιον μὲ λεπτομερείας. Οἱ Εὐαγγελισταὶ Ματθαῖος, Μάρκος, Λουκᾶς καὶ 'Ιωάννης, δὲν συνῆλθον εἰς κοινὴν συνεδρίαν διὰ νὰ καθορίσουν τὸ πρόγραμμά των καὶ νὰ ἀναλάβουν ὁ καθεὶς νὰ ἀναπτύξῃ καὶ ἀπὸ ἕν ὡρισμένον σημεῖον. Οὔτε ὁ 'Απόστολος Παῦλος συνεργάσθη μὲ τὸν 'Απόστολον 'Ιάκωβον διὰ νὰ προσυμφωνήσουν ὥστε αὐτὸς μὲν νὰ γράψῃ ἐπὶ τῶν ποιμαντορικῶν καὶ πρακτικῶν ἀπόψεων τοῦ Χριστιανισμοῦ, ὁ δὲ 'Απόστολος Παῦλος ἐπὶ τοῦ Δογματικοῦ καὶ θεωρητικοῦ μέρους. Δὲν ὑπάρχει τέτοιο πρᾶγμα, ὅπως γνωρίζομεν ὅλοι.

'Απλῶς ἔγραψαν, ὅπως ἐκινοῦντο, διὰ νὰ ἀντιμετωπίσουν μερικὰς ἐπειγούσας καὶ τρεχούσας, ὅπως θὰ ἐλέγομεν, ἀνάγκας, διὰ νὰ ἐκφράσουν μερικὰς ἐπιθυμίας των, διὰ νὰ διδάξουν μερικὰς θεμελιώδεις ἀληθείας καὶ νὰ ἐνισχύσουν ὡρισμένα πνευματικά των τέκνα. Καὶ τὰ ἀποσπάσματα αὐτά, αἱ ἐπιστολαὶ αὐταί, ἀποτελοῦν σήμερον τὸ θεόπνευστον βιβλίον τὸ ὁποῖον ὀνομάζομεν Καινὴν Διαθήκην. Εἶνε τὸ κατ' ἐξοχὴν Βιβλίον, τὸ ἀνυπέρβλητον κείμενον, τὸ μυστηριῶδες, τὸ θαῦμα τῆς φιλολογίας καὶ ὡς πρὸς τὸν τρόπον τῆς γενέσεώς του ἀκόμη.

'Αλλ' ἡ 'Αγία Γραφὴ δὲν εἶνε ἁπλῶς βιβλίον, εἶνε ὁλόκληρος β ι β λ ι ο θ ή κ η. Πολλοὶ ὀλίγοι ἀπὸ τοὺς ἀναγνώστας θὰ γνωρίζουν, ἐπὶ παραδείγματι, ὅτι ἡ 'Αγία Γραφὴ ἀποτελεῖται ἀπὸ 66 κεχωρισμένους τόμους, γραμμένους ἀπὸ 35 ἢ καὶ πλέον ἴσως διαφόρους συγγραφεῖς εἰς τρεῖς διαφόρους γλώσσας καὶ γλωσσικὰ ἰδιώματα, μὲ ἐξ ὁλοκλήρου διάφορα θέματα καὶ ὑπὸ ἐξαιρετικῶς διαφόρους περιπτώσεις. 'Ο ἕνας συγγραφεὺς ἔγραψεν ἱστορίαν, ἄλλος βιογραφίαν, ἄλλος ἐπὶ ὑγιεινῆς· ὁ ἕνας ἔγραψεν ἐπὶ νόμων, ἄλλος ἐπὶ ποιήσεως, ἄλλος ἐπὶ γενεαλογίας καὶ ἐθνολογίας κλπ.

Ἐὰν τὰ 66 αὐτὰ βιβλία ἐξετυπώνοντο χωριστά, μὲ στοιχεῖα ὁπωσδήποτε μεγάλου τύπου, θὰ κατελάμβανον ὁλόκληρον ἀσφαλῶς βιβλιοθήκην. Καὶ ἐν τούτοις ἔχομεν ὅλους αὐτοὺς τοὺς 66 τόμους εἰς ἕν μικρὸν βιβλίον τὸ ὁποῖον ἠμπορεῖ νὰ κρατήσῃ εἰς τὸ χέρι του καὶ ἕν μικρὸν ἀκόμη παιδίον. 'Ο Μέγας Βιβλιοδέτης, ὁ Θεός, σκοπίμως ἔδεσε σήμερον, εἰς ἕν βιβλίον μαζὺ ὅλους τοὺς θεοπνεύστους αὐτοὺς τόμους. 'Αποτελοῦν ἕν βιβλίον, θαῦμα ἑνότητος καὶ ἀπὸ φιλολογικῆς ἀκόμη ἀπόψεως.

(Συνέχεια εἰς τὸ προσεχὲς)

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΗ ΖΩΗ

ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΒΟΣΤΩΝΗΣ

Τὴν Κυριακὴν 20ὴν Ἰουλίου, ὁ Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Βοστώνης κ. Ἀθηναγόρας ἐλειτούργησεν εἰς τὸν Καθεδρικὸν Ναὸν Βοστώνης «ὁ Εὐαγγελισμὸς» καὶ ἐκήρυξε τὸν Θεῖον Λόγον. Τὸ δὲ ἀπόγευμα ὡμίλησεν ἐπὶ εἴκοσι λεπτὰ ἀπὸ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ «τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Φωνῆς Νέας Ἀγγλίας». Τὸ θέμα του ἦτο «Οἱ ἐν Ἀμερικῇ Ἕλληνες Ἐπιστήμονες ἀναγκαιότατος παράγων εἰς τὴν Ἐκκλησιαστικοφυλετικήν μας ζωήν». Ἐτόνισε δὲ ὅτι πάντες οἱ Ἐπιστήμονές μας πρέπει νὰ συμμετέχουν εἰς τὴν Κοινοτικήν μας ζωὴν ἐνεργῶς καὶ νὰ ἀναλάβουν τὴν πρὸς συμμετοχὴν εἰς αὐτὴν τῆς Νέας μας Γενεᾶς διαπαιδαγώγησιν αὐτῆς. Ἐξ ἀντιθέμου ὅμως ὅτι πρέπει καὶ ἡ Ὁμογένεια παντὶ σθένει νὰ ὑποστηρίζῃ αὐτοὺς εἰς τὸ ἐπιστημονικόν των στάδιον καὶ νὰ σταματήσῃ τελείως ἡ ξενομανία μας, ἥτις μᾶς ὁδηγεῖ συνεχῶς εἰς τὴν τυφλὴν ὑποστήριξιν ἀλλοεθνῶν καὶ ἀλλοδόξων ἐπιστημόνων.

Ἐν τέλει δὲ ὑπέδειξε τὴν μεγάλην εὐθύνην τὴν ὁποίαν ἔχομεν ὡς πρὸς τοὺς νέους ἐπιστήμονάς μας οἱ ὁποῖοι κατὰ πολλὰς δεκάδας κατ' ἔτος ἐξέρχονται διπλωματοῦχοι ἀπὸ τὰ διάφορα Πανεπιστήμια τῆς χώρας ταύτης καὶ φυσικὰ στηρίζουν τὰς ἐλπίδας τῆς ἐπιτυχίας τοῦ πρακτικοῦ μέρους τοῦ σταδίου των εἰς τὴν ὑποστήριξιν τῆς Ὁμογενείας τῆς ὁποίας σὰρξ καὶ ὀστᾶ εἶναι οὗτοι.

Τὴν Κυριακὴν 31ην Ἰουλίου ἐλειτούργησεν ὁ Θεοφιλ. Ἐπίσκοπος Βοστώνης εἰς τὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Κοινότητος Ἁγ. Γεωργίου Μάντσεστερ, Ν. Η., ὅστις ἦτο κατάμεστος παρ' ὅλην τὴν ἀφόρητον ζέστην καὶ ἐκήρυξε τὸν Θ. Λόγον. Μετὰ τὴν Θείαν Λειτουργίαν παρετέθη εἰς τὴν αἴθουσαν τῶν διαλέξεων τοῦ ὡραίου Κοινοτικοῦ Σχολείου λιτὸν γεῦμα εἰς τὸ ὁποῖον παρεκάθησαν ὁ Ἱ. Προϊστάμενος Αἰδεσιμ. Εὐάγγελος Τριανταφυλλίδης, τὸ Διοικ. Συμβούλιον τῆς Κοινότητος καὶ δεκὰς ἄλλων ὁμογενῶν, οἱ πλεῖστοι τῶν ὁποίων ἔλαβον τὸν λόγον καὶ ἐξέφρασαν τὴν χαρὰν των διὰ τὴν χειροτονίαν Ἐπισκόπου Νέας Ἀγγλίας καὶ τὰς ἐξ αὐτῆς ἐλπίδας των, βεβαιώσαντες τὸν παρόντα Ἐπίσκοπον ὅτι ἡ Κοινότης θὰ εἶναι εἰς τὸ πλευρόν του.

Τελευταῖος λαβὼν τὸν λόγον ὁ Θεοφιλέστ. κ. Ἀθηναγόρας ὑπέδειξεν ὅτι ὁ Ἐπίσκοπος ἐν Ἀμερικῇ δὲν εἶνε οὔτε νομοθέτης, οὔτε νέους δρόμους διοικήσεως πρόκειται νὰ χαράξῃ· εἶνε μόνον ἐκτελεστὴς ἑνὸς καλῶς καταρτισθέντος προγράμματος Ἐκκλησιαστικοφυλετικῆς δράσεως τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, τὸ ὁποῖον ἐψήφισεν ἐπανειλημμένως εἰς τὰς μεγάλας Κληρικολαϊκὰς Γενικὰς Συνελεύσεις ἡ Ὁμογένεια. Ἡ ἀξία δὲ τοῦ Ἐπισκόπου ἔγκειται εἰς τὴν πιστοτέραν ἐφαρμογὴν τοῦ ἐν λόγῳ προγράμματος. Συνεπῶς τοὺς συνεργάτας του, δηλαδὴ τοὺς Ἱερεῖς καὶ τὰ Διοικ. Συμβούλια μὲ τὴν ὑπόσχεσίν των ὅτι θὰ εἶνε πάντοτε παρὰ τὸ πλευρόν του, δὲν θέλει νὰ τοὺς φαντασθῇ ἀλλέως παρὰ πιστοὺς ἐκτελεστὰς τῶν ὑπὸ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς, ὡς συνόλου, ὑποδεικνυομένων μέτρων, μὲ τὴν ἀπόλυτον ἐμπιστοσύνην ὅτι ταῦτα μόνον πρὸς τὸ καλὸν τῶν Κοινοτήτων καὶ τῶν ἱδρυμάτων αὐτῶν ἀποβλέπουν.

Τὴν 1ην Αὐγούστου, ἡμέραν Δευτέραν, μετέβη εἰς Χάϊβερχιλ, Μασσ., ἔνθα ἐτέλεσε Παράκλησιν εἰς τὴν Ὑπεραγ. Θεοτόκον, εἰς ἣν ἔλαβον μέρος ὁ Ἐφημέριος Καβαλιέρος, ὁ διάκονος Ναοὺμ καὶ ἡ ὑπὸ τὸν κ. Λ. Τζοᾶνον μικτὴ χορῳδία τοῦ Ἱ. Ναοῦ. Μετὰ τὴν παράκλησιν ὡμίλησεν ὁ Θεοφ. Ἐπίσκοπος ἀναπτύξας τὴν ἀθλίαν ἐπίδρασιν τὴν ὁποίαν ἔχει εἰς τὴν Κοινοτικὴν ζωὴν ἡ ἐσωτερικὴ αὐτῆς διχόνοια, ἰδίως δὲ εἰς τὴν Ν. Γενεάν.

Κατόπιν μέχρι τοῦ μεσονυκτίου συνεσκέφθη μετὰ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου ἐπὶ τῶν κοινοτικῶν ζητημάτων τὰ ὁποῖα ἐκανονίσθησαν ἐν συμπνοίᾳ ἐπαινετῇ τοῦ Διοικ. Συμβουλίου καὶ Ἐπισκόπου.

Η ΠΡΟΠΑΡΑΣΚ. ΘΕΟΛΟΓΙΚΗ ΣΧΟΛΗ ΜΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 11ης σελ.)

φὴν εἰς αὐτὴν τὴν πρώτην τάξιν τῶν δεκατεσσάρων, τοὺς γνωρίζετε καὶ τοὺς ἔχετε αὐτὴν τὴν στιγμὴν ἐμπρός σας. Ἐδιδάχθη εἰς τὴν Σχολήν, Ἑλληνικὴ γλῶσσα, Φιλολογία καὶ Ἱστορία Ἑλληνική, Φιλοσοφία καὶ Θεολογία, Ἐκκλησιαστικὴ Μουσική, Ἀγγλικὴ Φιλολογία καὶ Λατινικά. Ἐκεῖνο ὅμως τὸ ὁποῖον δὲν ἦτο γραπτὸν εἰς τὸ πρόγραμμα τῶν μαθημάτων, ἀλλὰ τὸ ὁποῖον μᾶς ἀνύψωσε εἰς τὸν ἑαυτόν μας, μᾶς ἔσυρε ἀπὸ τὴν σκιὰν εἰς τὸν ἥλιον, καὶ μᾶς ἔκαμε νὰ εἴμεθα ὑπερήφανοι σήμερον, εἶναι ἡ ὁρμὴ πρὸς κατάκτησιν ἰδανικῶν, εὐγενῶν σκέψεων, ὑγιῶν πόθων, τὰ ὁποῖα ἐφυτεύθησαν εἰς τὴν καρδιά μας, ἐρρίζωσαν καὶ ἐκαρποφόρησαν.

Τὰς Κυριακὰς σχεδὸν ὅλας καὶ οἱ δεκατέσσαρες μετέβαινον εἰς διαφόρους Κοινότητας καὶ ἔψαλλον καὶ ἔκαμαν διαλέξεις· ἀλλὰ μὲ τὴν ἐργασίαν των αὐτὴν πρωτίστως ἀπέβλεπον εἰς τὸ νὰ προκαλέσουν διὰ τὴν Σχολὴν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὴν ἐμπιστοσύνην τῆς ὁμογενείας, ἡ ὁποία μὲ συγκίνησιν ἱερὰν μᾶς παρηκολούθει. Τοιουτοτρόπως ἐγράφη ἡ πρώτη σελὶς τῆς ἱστορίας τῆς Σχολῆς ὑπὸ τῶν δεκατεσσάρων.

Καὶ τώρα ἂς ὁραματισθῶμεν τὸ μέλλον.

Τὰ ἔργα τῶν δεκατεσσάρων αὐτῶν θὰ εἶναι παράδοσις διὰ τοὺς νεοερχομένους· τὰ λάθη τῶν πρώτων θὰ εἶναι πολύτιμα μαθήματα διὰ τοὺς κατοπινοὺς καὶ αἱ ἐπιτυχίαι των θὰ εἶναι ὁδηγοὶ τῶν νεοσυλλέκτων. Ὁ προορισμὸς τῆς τάξεως τῶν δεκατεσσάρων ἦτο, νὰ θέσῃ τὰ θεμέλια καὶ νὰ στρώσῃ τὸν δρόμον διὰ τοὺς μεταγενεστέρους· νὰ μεταδώσῃ σπινθῆρα πόθου πρὸς διατήρησιν τῆς Ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας μας ἐδῶ καὶ τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσης· καὶ νὰ ἀνάψῃ φωτιὰν ἐνθουσιασμοῦ πρὸς κατάκτησιν ἐθνικῆς προόδου. Αὐτὸ ἔγινε.

Ἡ Σχολὴ τώρα ἔχει πλατὺ καὶ ἀσφαλὲς μέλλον. Ἐὰν ἀφήσωμεν τὴν φαντασίαν μας νὰ πετάξῃ ὀλίγον ὑψηλότερα, θὰ ἴδωμεν τὴν Σχολὴν ὡς μέγα Ἑλληνικὸν θρησκευτικὸν καὶ ἐκπαιδευτικὸν κέντρον· θὰ ἴδωμεν τὴν Σχολὴν ὡς φάρον λαμπερὸν νὰ φωτίζῃ τὸν ἐθνικὸν καὶ ἐκκλησιαστικὸν δρόμον τῆς ὁμογενείας μας εἰς τὴν Ἀμερικήν. Ἡ δρᾶσίς της πρέπει νὰ ἐκταθῇ πολὺ καὶ νὰ ἐξυπηρετῇ κάθε μορφωτικὸν σκοπὸν τῆς ὁμογενείας· νὰ γίνῃ μία ἀκαδημία τοῦ ἐν Ἀμερικῇ Ἑλληνισμοῦ, νὰ γίνῃ ἕνα πνευματικὸν καὶ διανοητικὸν κέντρον ἀπὸ τὸ ὁποῖον νὰ ἐξακοντίζωνται ἀκτῖνες ἀνωτέρας δράσεως τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τῆς φυλῆς μας ἐν τῇ ξενητειᾷ.

Ὡς τέτοιαν ὁραματίζονται τὴν Θεολογικὴν αὐτὴν Σχολὴν οἱ δεκατέσσαρες πρῶτοι μαθηταί της.

ΠΑΙΔΙΚΑ ΚΗΡΥΓΜΑΤΑ

(Οἱ γονεῖς νὰ τὰ ἀναπτύσσουν εἰς τὰ παιδιά των)

Σταματήσατε, Κυττάξατε, Ἀκούσατε !

Θὰ σᾶς εἴπω παιδιά μου πῶς συμβαίνει τὸ ὅτι εἰς τὰς διασταυρώσεις (crossings) ὑπάρχουν αἱ λέξεις «STOP, LOOK, LISTEN» ποὺ τὰς διαβάζετε ὅταν περνᾶτε μὲ αὐτοκίνητον.

Μίαν φορὰν μία σιδηροδρομικὴ ἑταιρεία, ἐπειδὴ εἰς τὰς διασταυρώσεις ἐγίνοντο πολλὰ δυστυχήματα, προσέφερε μέγα ποσὸν χρημάτων εἰς τὸν ἄνθρωπον, ὁ ὁποῖος θὰ ἔγραφε τὴν καλλιτέραν ἐπιγραφήν, διὰ νὰ τοποθετηθῇ ἐκεῖ, ὅπου ἀγροτικαὶ ὁδοὶ διεσταυροῦντο μὲ τὰς σιδηροδρομικὰς γραμμάς. Τὸ βραβεῖον τὸ ἐκέρδισε ἕνας ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ὑπέβαλε τὰς ἀκολούθους λέξεις:

«Σταματήσατε, Κυττάξατε, Ἀκούσατε.»

Βεβαίως αὐταὶ ἦσαν ὡραῖαι λέξεις διὰ τὸν σκοπὸν τοῦτον, διότι ἐκινοῦσαν τὴν περιέργειαν ἐκείνων ποὺ μὲ τὸ αὐτοκίνητόν των ἤθελαν νὰ περάσουν μὲ βίαν τὴν διασταύρωσιν. Καὶ κάποτε χωρὶς νὰ τὸ θέλουν αὐτοὶ ἐσταματοῦσαν νὰ διαβάσουν τὴν ἐπιγραφὴν καὶ ἔπειτα ἔκαναν καὶ τὸ ἄλλο, δηλαδὴ ἐκύτταζαν καὶ τὰ δύο μέρη τοῦ δρόμου μὴ τυχὸν ἔρχεται ὁ σιδηρόδρομος καὶ ἐπρόσεχαν νὰ ἀκούσουν μὴ τυχὸν ἔρχεται καὶ δὲν προφθάσουν νὰ περάσουν τὴν διασταύρωσιν. Τοιουτοτρόπως ἀπέφευγον τὰ δυστυχήματα. Δύνανται ὅμως νὰ ἐφαρμοσθοῦν αἱ τρεῖς αὐταὶ λέξεις «STOP, LOOK, LISTEN» καὶ εἰς ἄλλας περιπτώσεις μὲ τὰ ἴδια καλὰ ἀποτελέσματα εἰς τὴν ζωὴν μάλιστα τῶν παιδιῶν.

Κρατεῖτε, ἀγαπητὰ παιδιά, αὐτὰς τὰς λέξεις εἰς τὸν νοῦν σας, ὅπου καὶ ἐὰν εὑρίσκεσθε, εἴτε εἰς τὴν οἰκίαν, εἴτε εἰς τὸ σχολεῖον, εἴτε εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πρὸ παντὸς ἐὰν πηγαίνετε εἰς τὴν ἐξοχὴν κατὰ τοὺς καλοκαιρινοὺς αὐτοὺς μῆνας.

Κάθε τι ποὺ κάνετε ἐκεῖ πρέπει νὰ σᾶς δώσῃ μίαν εὐγενικὴν ὡραίαν εὐχαρίστησιν. Τοιουτοτρόπως καλλιεργεῖται ὡραία ἡ ψυχή σας καὶ αὐτὸ εἶνε ὁ σπουδαιότερος σκοπὸς διὰ τὸν ὁποῖον πρέπει τὰ παιδιὰ νὰ πηγαίνουν εἰς τὴν ἐξοχὴν ὅταν ὑπάρχουν τὰ μέσα.

Κάποτε ὅταν κάμνετε περίπατον ἢ μίαν ἐκδρομὴν ἀπὸ μίαν πόλιν καὶ πηγαίνετε εἰς τὰ ὄρη ἢ εἰς τὴν παραλίαν τῆς θαλάσσης, βαδίζετε πολὺ γλήγορα καὶ δὲν παρατηρεῖτε ἀρκετὰ ἀπὸ ὅσα εἶναι γύρω σας. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον χάνετε τὴν μεγάλην εὐχαρίστησιν τὴν ὁποίαν θὰ εἴχατε ἐὰν ἐξετάζετε μίαν-μίαν τὰς καλλονὰς τῆς ἐξοχῆς. Ἴσως ἐπιθυμεῖτε νὰ ἴδετε πόσον μακρὰν εἰμπορεῖτε νὰ περιπατήσητε ἢ νὰ φθάσετε ἕν μακρυνὸν σημεῖον, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν ἔχει πραγματικὴν ἀξίαν. Καλλίτερα κάπου-κάπου σταματήσατε, κυττάξατε, ἀκούσατε. Σταματήσατε νὰ ἀναπαυθῆτε ἐπ' ὀλίγον, φροντίσατε νὰ εὕρητε μερικὰ ἄνθη, ἀκούσατε τὸ κελάδημα τῶν πουλιῶν, ἐξετάσατε τὰ ὡραῖα σχήματα ποὺ κάνει ὁ ἥλιος εἰς τὴν πρασινάδα ὅταν περνᾷ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ κλαριὰ τῶν δένδρων.

Ἐὰν εἶσθε μὲ φίλους μὴ φλυαρῆτε διαρκῶς, ἀλλὰ σταματήσατε νὰ σκεφθῆτε τί θὰ εἰπῆτε, κυττάξατε νὰ μὴ εἰπῆτε κακὲς ἢ ἀκατάλληλες λέξεις, ἀκούσατε μέσα εἰς τὸν νοῦν σας πόσον κακὴν ἐντύπωσιν κάνουν τὰ κακὰ λόγια. Μάλιστα εἰς τέτοιες ὡραῖες στιγμὲς καλύτερα φροντίσατε νὰ θαυμάσετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ παρὰ νὰ φλυαρῆτε. Σταματήσατε νὰ ὁμιλῆτε καὶ κυττάξατε τὰ σιωπηλὰ σύννεφα ποὺ τὰ χρυσώνει ὁ ἥλιος, ἀκούσατε τὸ ἐλαφρὸν φύσημα τῆς δροσερῆς αὔρας εἰς τὰ δένδρα.

Ἐὰν εἶσθε εἰς τὴν συντροφιὰν πολλῶν ἄλλων συγγενῶν, φίλων ἢ ξένων, ἀξίζει νὰ σκέπτεσθε τί οἱ ἄλλοι ἄνθρωποι τριγύρω σας νομίζουν διὰ σᾶς, δηλαδὴ σταματήσατε τὴν ἀδιαφορίαν σας, κυττάξατε πῶς σᾶς παρατηροῦν, ἀκούσατε τί ψιθυρίζουν διὰ σᾶς καὶ τὰς πράξεις σας ἢ τὰ λόγια σας. Σταματήσατε νὰ σκέπτεσθε μόνον περὶ τῶν ἑαυτῶν σας ὅτι εἶσθε οἱ καλλίτεροι ἢ ἐξυπνότεροι ἀπ' ὅλους, κυττάξατε νὰ εὕρετε εὔθυμα πρόσωπα καὶ ἀγαθὰς πράξεις μεταξὺ τῶν διαβατῶν, ἀκούσατε εὐχαρίστους φωνὰς καὶ νέους καὶ τερπνοὺς ἤχους ἀπὸ φρόνιμες ὁμιλίες.

Ὁ Ἰησοῦς περιεπάτει πολὺ καὶ θὰ περιπάτει κατὰ τὸν τρόπον ποὺ ἀναφέραμεν, διότι ἀνεγνώσαμεν χιλιάδες φορὲς εἰς τὴν Ἁγίαν Γραφὴν ὅτι ἐσταματοῦσε εἰς πολλὰ μέρη, παρετήρει τοὺς ἀνθρώπους, ἤκουε τὰς δυστυχίας των καὶ τοὺς εὐεργετοῦσε.

Ὁσάκις θὰ εἰπῆτε κάτι ἢ θὰ κάμετε κάτι τι τὸ ὁποῖον ἐσκέφθητε, δὲν πρέπει νὰ διάζεσθε. Ἐξετάσατέ το καλά, ὅπως θὰ ἐξητάζατε τὴν διασταύρωσιν τοῦ σιδηροδρόμου ἐὰν εἶσθε εἰς τὸν περίπατόν σας.

Ἡ ζωή, καὶ μάλιστα ἡ ζωὴ τῶν παιδιῶν ἔχει πολλὰς διασταυρώσεις εἰς τὰς ὁποίας ἔρχεται τὸ κακὸν καὶ ἡ δυστυχία πολὺ γρηγορώτερα ἀπὸ ὅσον ἔρχεται ὁ σιδηρόδρομος καὶ θὰ σᾶς κτυπήσῃ πολὺ βλαβερὰ ἐὰν εἰς κάθε ὥραν δὲν ἐπαναλαμβάνετε μὲ τὸν νοῦν σας τὰς λέξεις: «Πρέπει νὰ ἐνθυμοῦμαι νὰ σταματῶ, νὰ κυττάζω καὶ νὰ ἀκούω».

ΕΚΔΟΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ

D. C. DIVRY. Inc.

ΕΚΤΕΛΟΥΜΕΝ ΠΑΝΤΟΣ ΕΙΔΟΥΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΙΚΑΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΔΙΑ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ, ΣΧΟΛΕΙΑ, ΚΛΠ.

—ΓΡΑΨΑΤΕ—

D. C. DIVRY, Inc., 240 W. 23RD ST., NEW YORK

Η ΔΕΥΤΕΡΑ ΕΚΔΟΣΙΣ - 1938 - ΤΟΥ

Ἀλφαβηταρίου τοῦ Ἑλληνόπαιδος

ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ — ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟΝ

ΚΑΤΑ ΠΟΛΥ ΕΠΗΥΞΗΜΕΝΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΜΕΝΗ

ΕΧΕΙ 24 ΝΕΑΣ ΣΕΛΙΔΑΣ ΥΛΗΣ

Ἡ Δευτέρα Ἔκδοσις τοῦ Ἀλφαβηταρίου Κωνσταντοπούλου, τοῦ ὁποίου γίνεται χρῆσις εἰς τὰ περισσότερα καὶ μεγαλείτερα Ἑλλ. Σχολεῖα τῆς Ἀμερικῆς, περιέχει 24 ἐπὶ πλέον σελίδας διδακτικῆς ὕλης, ἀποτελουμένη οὕτως ἀπὸ 72 σελίδας, ἀντὶ 48, ἂς εἶχεν ἡ Πρώτη Ἔκδοσις. Ἐπίσης ἔχει μεγάλα γράμματα εἰς τὰς 18 πρώτας σελίδας, ἀντὶ 7 ὡς ἡ προηγουμένη ἔκδοσις. Ἐκτὸς τούτων, ἔχει πλουτισθῆ μὲ ἄνω τῶν 20 εἰκόνων, περιλαμβάνουσα οὕτω περὶ τὰς 60 πολυχρώμους εἰκόνας, σχεδιασθείσας ἐπίτηδες διὰ τὰ μαθήματα τοῦ βιβλίου.—Τιμᾶται μόνον 55c.

D. C. DIVRY, Inc. 240 WEST 23rd STREET NEW YORK, N. Y.

ΜΟΛΙΣ ΕΞΕΔΟΘΗΣΑΝ

"ΤΑ ΠΑΤΡΙΚΑ ΜΟΥ ΠΑΛΑΤΙΑ"

ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΟΝ ΤΗΣ ΤΕΤΑΡΤΗΣ ΚΑΙ ΠΕΜΠΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ ΤΩΝ ΕΛΛ. ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Υπο Ν. ΒΑΒΟΥΔΗ

ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΝ ΔΙΑ ΜΙΑΝ ΕΠΤΑΕΤΙΑΝ ΥΠΟ ΤΟΥ ΑΝΩΤ. ΕΚΠΑΙΔ. ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΕΚΔΟΣΙΣ ΤΡΙΤΗ - 1938 - ΜΕ ΠΟΛΛΑΣ ΒΕΛΤΙΩΣΕΙΣ

Τιμᾶται κομψῶς καὶ στερεῶς δεδεμένον μὲ πανὶ 75 σέντς. — Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα καὶ ἀποστέλλεται πανταχοῦ ἅμα τῇ λήψει τοῦ ἀντιτίμου ἢ C.O.D.